

Samleskinnen

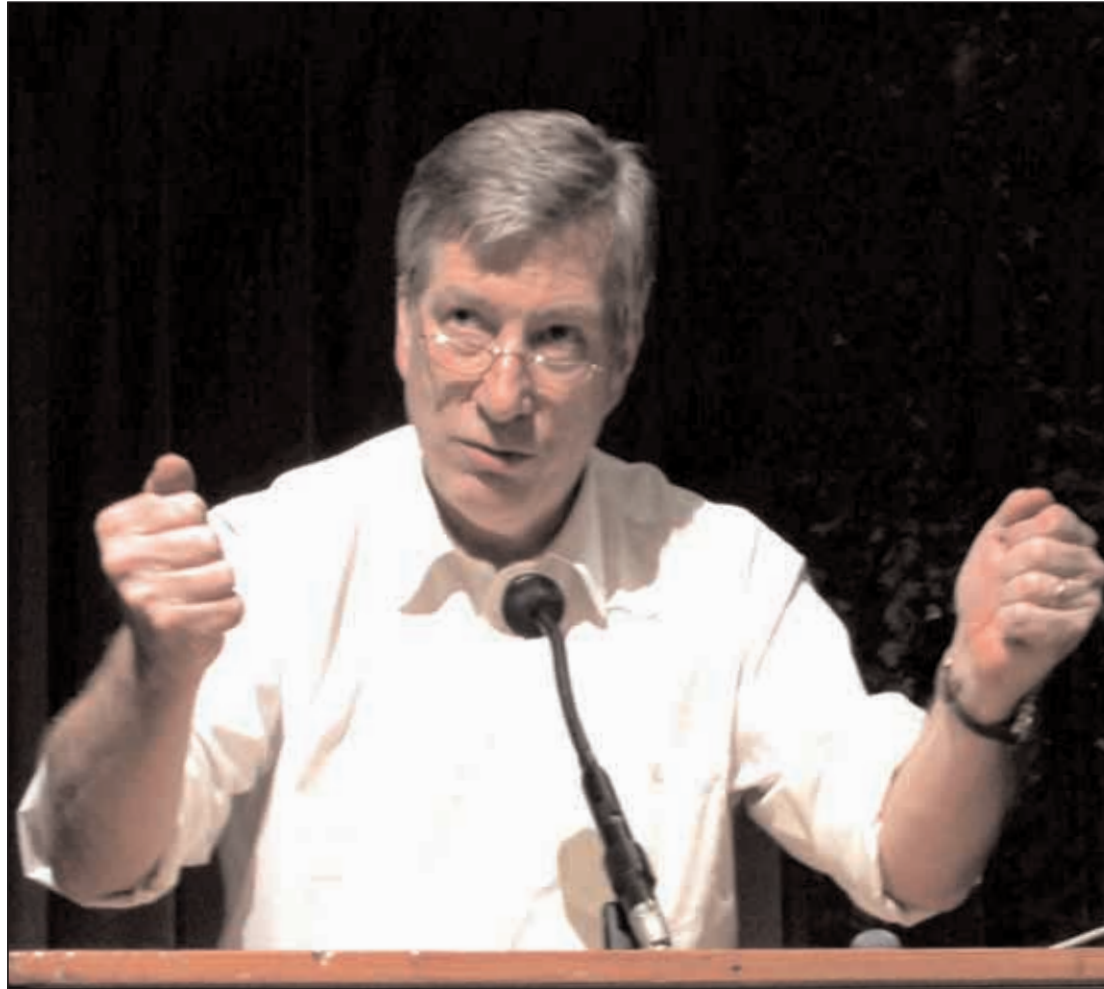
Nr. 1/2004 - Årgang 9

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

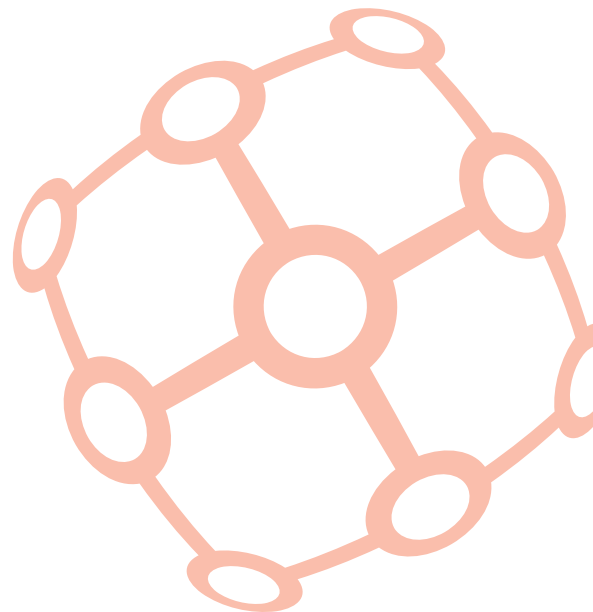
I dette nummer:

«*Klubbenes
årsmøter*»

«*Pensjonsspørsmål*»

*Intervju med
Kjetil Velde*

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag-fredag 08.00-15.30

Tlf. 51 84 04 50

Faks 51 84 04 80

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: nekfd7iri@rele.no

Redaktør: Kai Christoffersen

Mobil nr.: 930 22 923

Mail: skinnen@start.no

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 1.800

Trykk: Allservice, Stavanger

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Haugesund 52 71 31 38

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Haugesund 52 71 79 98

Spørsmål vedrørende

on-/offshoreavtalen:

John Helge Kallevik 51 84 04 54

Spørsmål vedrørende

akkordtariffen:

Egil Willy Kristensen 51 84 04 52

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 2-2004 = 15. mai.

Nr. 3-2004 = 1. september

Nr. 4-2004 = 19. november.

I posten ca. 3 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Jeg vil starte med tariffoppgjøret 2004. Vi står akkurat i starten på dette oppgjøret og Fellesforbundet har nettopp overlevert sine krav der tjenestepensjon er satt høyt. Vi har gjort våre vedtak både på Landstariffkonferansen og i EL & IT Forbundet sitt landsstyre angående hvordan vi skal håndtere dette oppgjøret og hva vi skal kreve. Prioriteringen fra landstariffkonferansene skulle nå være kjent for de fleste, men for sikkerhet skyld skal jeg friske opp hukommelsen. Vedtaket var som følger:

Viktige reformer har vært tema i flere lønnsoppgjør. Videreføring av arbeidet med å tariffeste pensjon og styrke rettigheter til etterutdanning må prioriteres ved kommende oppgjør. Å sikre medlemmenes lønnsutvikling vil alltid være en viktig del av lønnsoppgjørene. For LOK området må innretning på økonomi fra 2002 videreføres. Arbeidet med å sikre bedre arbeidstidsordninger for pendlere må fortsatt være en prioritert målsetning. Oppjustering av produktivitetsavtalene må prioriteres.

Her er det viktige og velbergrunna krav som knytter seg til disse prioriteringene. Jeg skal begrense meg til å kommentere 2 av kravene. Tariffesta tjenestepensjon er ett krav som er kommet gjennom at folketrygden gradvis er blitt svekket opp gjennom årene og ikke minst resultatet av det arbeidet pensjonskomisjonen levert nå i januar. Vi har vedtak i forhold til at vi skal ha en tjenestepensjon på linje med det de har i offentlig sektor altså en ytelsesbasert bruttopensjon på 66%. Jeg mener at skal vi først kreve tjenestepensjon må den være ytelsesbasert. Det er etter min mening altfor mange negative sider med innskudds pensjons som er den andre varianten. Innskuddsbasert pensjon har en øvre grense i forhold til hvor høy premie bedriften ha lov og betale, samtidig er den frikopla folketrygden slik at den i sum ikke gir en eller annen garantert pensjon. Ytelsesbasert ordning er den beste etter min mening først og fremst pga. at du har en "garantert" pensjon når du blir pensjonist. En ytelsesbasert ordning vil også være forebyggende i forhold til ytterlige reduksjoner i folketrygdens ytelser.

Lederen har Ordet

Kortere arbeidstid for \$9 montørene eller sagt med andre ord de som ikke bor hjemme er et krav vi har med oss fra 2002 oppgjøret. Jeg mener at det er veldig viktig å få gjennomslag for dette kravet. Det er fordi at stadig flere av de store anleggsplassen er på steder det tar lang tid å reise til. Hvis vi ikke skal få en forverra situasjon for pendlerne må arbeidstida reduseres slik at vi kan få på plass arbeidstidsordninger som gir den enkelte mer fritid i hjemmet.

Jeg vil også benytte anledningen til å løfte blikket litt ut av LOK. Det er i disse dager i gang forhandling om ny tariffavtale i forbindelse med at Telenor meldt overgang til NHO. Det er mulig å se på dette som en mulighet for EL & IT Forbundet å få forhandle frem en bransjeavtale for IKT innenfor NHO-området. Det kan vi gjøre samtidig som vi sikrer de medlemmene som er i Telenor selskapene på lang sikt, også ved eierskifte. Ved å forhandle en bransjeavtale vil vi som forbund ha noe konkret å tilby de nye medlemsgruppene som var et av satsningsområdene da EL & IT Forbundet ble stiftet. Jeg mener at det for EL & IT Forbundet ikke er noe alternativ og alle andre løsninger vil være starten på en annen vei enn den stiftelseslandsmøte pekte ut for oss.

Forslag til ny arbeidslivslov skal jeg si litt om. Forslaget vil etter min mening hvis det går gjennom slik det foreligger være et meget stort tilbakeskritt for arbeidstakers rettigheter. Forslag til ny lov er i stor grad innrettet slik at man skal finne løsninger på den enkelte bedrift. Hvis vi setter dette forslaget i sammen med innstillingen fra pensjonskomisjonen som skal ha folk til å jobbe lengre mens forslaget til ny arbeidslivslov legger til rette for et mer brutalisert arbeidsliv så går ikke det sammen. Utgiftene til pensjon vil sannsynligvis gå ned pga at folk flest vil være utslitt og ikke leve så lenge hvis forslaget går gjennom. Jeg vil oppfordre alle til å jobbe aktivt for å forbedre forslaget allerhelst skulle det vært kasta og etterpå skulle vi brukt gjeldene AML som utgangspunkt for å foreta forbedringer for arbeidstakerne.

Tariffoppgjøret 2004 vil være første mulighet for å sikre de bestemmelsene som vi vil videreføre.

Tilslutt vil jeg benytte anledningen til å ønske alle en riktig god påske selv om det er et per uker til. Jeg vil også oppfordre alle til å slutte opp om 1. mai arrangementene der de bor. Hvis ikke arbeidsgiverne/høyre sida skal få gjøre hva de vil fremover er det på tida at hver å en deltar slik at vi kan løfte i flokk.

Innhold:

<i>Bilde fra</i>	1
<i>Lederen har ordet</i>	2
<i>Redaktørens hjørne</i>	3
<i>OD og Petroleumstilsynet</i>	4
<i>Konf. vedr. org. Prosjektet</i>	5
<i>Intervju med Kjetil Velde</i>	6-8
<i>Årsmøte i El&It Klubben i Siemens</i>	8
<i>Trondheimskonferansen</i>	9-12
<i>Tariffoppgjøret 2004</i>	12
<i>Offshorenyheter</i>	13
<i>Hallo FrP</i>	14
<i>Historiske kvinner</i>	15
<i>Kursoversikt</i>	16
<i>Melkøya – fristelsens øy</i>	17
<i>Årsmøte i Aker Kværner Elektro</i>	18
<i>Årsmøte i El&It Klubben Fabricom</i>	19
<i>Utfordringen</i>	19
<i>Møte vedr. pensjon og ord og uttrykk</i>	20-21
<i>Konferanse om svart økonomi</i>	22
<i>Julemøtene</i>	23
<i>Ferieloven</i>	24
<i>Årsmøte i Asator Haugaland</i>	24
<i>1. mai programmet</i>	25
<i>Uttalelser</i>	26
<i>Styrekonf. i Aker Kværner</i>	27
<i>Info fra utvalgene</i>	28
<i>Flere dødsulykker i 2003</i>	29
<i>Årsmøte hos OIS</i>	30
<i>Ord og uttrykk i forb. med tariffoppgjøret</i>	32

Redaktørens Hjørne

Nytt år med mange muligheter og utfordringer!

Rogaland Elektromontørforening vet at utfordringene står i kø og det er derfor viktig å være best mulig rustet til å møte de utfordringene som kommer. Det er derfor viktig med god informasjon og det håper redaksjonen i Samleskinnen at vi klarer å få ut til våre medlemmer. I dette nummeret vil dere finne tilbud om kurs som studieutvalget har arbeidet med og det er viktig at klubbene gjør det de kan for å få deltakere fra sin klubb på disse kursene. Årsmøtene i klubbene skal være holdt og om det er nye tillitsvalgte i klubbene så må disse kursene slik at de er godt forberedt på hva som kan møte de fra både arbeidsgivere og egne medlemmer.

Vi har med forskjellige artikler og tror vi klarer å balansere stoffet slik at det er noe for alle i bladet. Håper at installasjonsmiljøet kan bli flinkere å komme med bidrag til bladet og ved å sende meg en mail, så tar jeg kontakt og vi lager noe i sammen.

Oftest får vi litt ut på våren spørsmål om ferieavvikling og har derfor laget en side med litt informasjon om de viktigste punktene fra ferieloven. Håper dere leser hele loven om det er spørsmål dere ikke får svar på i dette nummeret.

Ellers vil denne utgaven av Samleskinnen være preget av pensjons spørsmål som står høyt på dagsorden hos de fleste. LO i Stavanger har hatt åpent møte om tema og der var selvsagt Samleskinnen. Ellers har vi fått lagt inn litt beskrivelser av de forskjellige uttrykkene som blir brukt ved pensjons diskusjoner.

Tilbakemeldingene fra forrige nummer som de fleste fikk i postkassen rett før jul, har vært svært positive og redaksjonen håper selvsagt at også dette nummeret blir satt pris på.

Det tar tid og ressurser å lage hvert nummer av Samleskinnen, men så lenge bladet blir brukt så skal vi fortsette med å lage dette. Heller litt for mye informasjon enn for lite.

Det er mye informasjon som vi ikke tar med og det er for de vi må ta hensyn til at Samleskinnen blir utgitt bare 4 ganger i året.

Bruk derfor hjemmesiden til Rogaland Elektromontørforening for ytterligere informasjon: <http://www.rele.no/> Saker som vi vet medlemme vil at vi skal skrive om, skal vi gjøre på en ordentlig måte og etter beste evne, men da trenger vi hjelp fra dere.

Håper dere tipser oss på mobil 93022923 eller mail: Hskinnen@start.no

Viktige saker for reisepersonell er rotasjonsordninger og en følger med i utviklingen på disse sakene for både Melkøya, Kollsnes og Kristin på Stord.

Stor var skuffelsen i AkerKværner Elektro når nyheten om inngåelse av 12 / 9 rotasjon på Stord nådde medlemmer og tillitsvalgte. Tilbakemeldingene fra medlemmene har vært reale nok og de spør seg hvorfor skal de sloss for bedre ordninger når de tillitsvalgte svikter. Alle vet i dag at 12 / 9 rotasjonen er en familie dreper og ingen vil ha den. Likevel blir det fortsatt skrevet slike arbeidstidsordninger og da får en håpe at medlemmene fortsatt sier klart i fra at dette ønsker de ikke lenger.

Med hilsen redaktør Kai Christoffersen.

LO i Stavanger og Omegns Juridiske Rådgivningskontor

2. etasje. i Folkets Hus, Stavanger.
 Annen hver torsdag fra kl. 17.00 til kl. 19.00
 (kl.20.00 dersom det er «klienter»)
 Egenandel kr.125,- Ingen timebestilling.

VAKTLISTE FOR 2004

15. april, 29. april, 06. mai, 27. mai, 10. juni, 26. august, 09. september,
 23. september, 07. oktober, 21. oktober, 04. november, 18. november,
 02. desember, 18. desember.

Styret finner det riktig å presisere at dette tilbudet er for LO-medlemmer i LO i Stavanger og omegn og deres samboer/ektefelle og barn under 21 år.

Advokatene er imøtekommende med å besvare alle typer forespørsler av rettslig karakter så langt vedkommendes kompetanse rekker, og under de begrensede muligheter for å innhente informasjon som situasjonen medfører.

Når det gjelder oppfølging utover det som kan gis på rådgivningskontoret, vil klienten vanligvis få hjelp gjennom sitt forbund i saker som gjelder arbeidsforholdet.

Oljedirektoratet ble 1. januar 2004 delt i to nye, selvstendige etater;

Fra Sokkelspeilet.

Petroleumstilsynet skal legge premisser for og følge opp at aktørene i petroleumsvirksomheten holder et høyt nivå for helse, miljø, sikkerhet og beredskap og gjennom dette også bidra til å skape størst mulig verdier for samfunnet. Petroleumstilsynets myndighetsområde skal utvides til å omfatte tilsyn med sikkerhet, beredskap og arbeidsmiljø på petroleumsanleggene og tilknyttede rør-

ledningssystemer på Kårstø, Kollsnes, Sture, Tjeldbergodden, Mongstad, Melkøya og Slagentangen, og eventuelt framtidige, integrerte petroleumsanlegg.

Ansvar for å fastsette regelverk og føre tilsyn med landanleggene overtas fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Arbeidstilsynet. Petroleumstilsynet skal drive informasjons- og rådgivningsvirksomhet overfor aktørene i pe-

troleumsvirksomheten, samarbeide med andre HMS myndigheter nasjonalt og internasjonalt og bidra til kunnskapsoverføring på området helse, miljø og sikkerhet (HMS) i samfunnet generelt.

Petroleumstilsynet skal gjennom eget tilsyn og samarbeid med andre myndigheter med selvstendig ansvar på HMS området, sikre at tilsynet med petroleumsvirksomheten blir ført på en helhetlig måte.

Tillitsmannskonferanse vedrørende organisasjonsprosjektet

Av: Kai Christoffersen

I forrige nummer av Samleskinnen hadde vi innledningene til hovedkasserer Terje Ohlson og konserntillitsvalgt Per Gunnar Salomonsen på trykk. Den 7. januar 2004 hadde distriktet invitert til konferanse med gruppearbeid og debatt på forbundets organisasjonsprosjekt.

Rogaland Elektromontørforening stilte med 16 deltakere og til sammen med energiforeningen og de landsomfattende klubbene var det 28 deltakere samlet til å drøfte forbundets fremtid.

Det var god innsats under konferansen med gruppearbeid som gav god innsikt og mulighet til å få frem synspunkter. Gruppene sammensetting gjorde at kunnskaper og innsikt i en del av problemstillingene varierte stort, men det viste seg å være en fordel for hele gruppen, da man brukte tid på å forklare hvorfor og hvordan EL&IT forbundet er bygget opp. Det er viktig at tillitsvalgte med lang erfaring lytter til andre som kanskje ikke har like lang erfaring. Drøftinger på denne måten gjør at det ikke blir stor avstand mellom de tillitsvalgte og alle hadde dermed gode innspill til forbundets organisasjonsdebatt.

Med fare for å forskuttere den videre debatten, så var det stor enighet om at kommunikasjonen mellom forbundets sentrale ledelse og klubb, må bli bedre. En ønsket at forbundet måtte bli mer synlig i media og bruke aviser og lignende for å få frem hva forbundet står for i viktige saker.

Det var enighet om at en står i riktig forbund, men en ønsket at den sentrale ledelsen hadde større respekt for lokalapparatet med de klubbene og tillitsvalgte som gjør en god jobb der.

De tillitsvalgte i klubbene var engstelige for at økonomiske vurderinger ville gjøre avstanden mellom klubbene og forbundet enda større. Det var et krav fra de tillitsvalgte at større

Fra v.: John Helge Kallevik, Leif Egil Thorsen, Johnny Riber

endringer i organisasjonen lokalt ikke måtte skje, og var svært negative til større enheter.

En slik konferanse gir mange gode innspill og er et meget godt virkemiddel for å involvere lokal apparatet, og det er derfor urovekkende at ikke flere tillitsvalgte hadde meldt seg på konferansen. Alle klubbene burde vært tilstede for å gi tilbakemelding på hva som fungerer og hva som ikke

fungerer. Det er selvsagt enklere å påpeke de forholdene som ikke er bra, enn å kommentere det som faktisk fungerer.

Alle har ett ansvar for ikke å bli sure, men å bidra til en positiv utvikling av forbundet.

Fagforeningen har tatt alle meningene fra konferansen med seg i det videre arbeidet i organisasjonsdebatten.

OIS tillitsvalgte

Intervju med tillitsvalgt Kjetil Velde ABB OS

Av John Helge Kallevik

Kjetil Velde er ansatt i ABB OS. ABB OS har fått oppdrag av Statoil om å bygge 2 moduler til Troll A. Arbeidet utføres ved verftet i Haugesund. Det er en EDS modul og en MO 1 modul som bygges. EDS står for Elektro Drive System, mens MO 1 som står Precompression modul.

Kjetil er mobilisert på oppdraget og er valgt som prosjekt tillitsvalgt. Hans oppgave er å følge opp anleggsavtalen. Anleggsavtale er ikke en ren produktivitetsavtale, men mer lignende en bonusavtale. Bonusen kan gi hver montør et tillegg på kr 24,- i etterskudd. Garantert bonus er kr 3,- ved en produktivitet på 1,12. Pr i dag er produktiviteten på 0,67 på EDS modulen, og 0,65 for MO 1 modulen.

Dette tilsvarer (hvis produktiviteten holder seg) et etterskudd på kr 24,-. Totalt med forskudd vil dette gi kr 174,- kr pr time. Forskuddet i produktiviteten er kr 150,- til fagarbeider. Dette tilsvarer et tillegg på 11,77 % av 3 a lønn. Det prosentvise tillegg vil hjelpearbeidere og lærlinger få i forhold til sin 3 a lønn.

For begge modulene er arbeidet beregnet til 55000 timer, hvor toppbemanning på ca 50 er i slutten av januar. Oppstarten på arbeidet var i august 2003 og er beregnet avslutta til påske 2004. Commissioning blir ikke tatt her, offshore.

Gjennomføring av produktiviteten:

Det er lagt opp til samarbeid på alle nivå i prosjektet. Det betyr at Kjetil som tillitsvalgt får være med å påvirke på de ulike beslutningene som skal tas underveis i prosjektet. Han deltar i prosjektmøtene med arbeidslederne, blant annet kan han påvirke at det er tilkomst, lagene er greit sammensatt, og ikke minst at ikke det blir bemannet opp med mer enn det er tilkomst til. Kjetil er fornøyd med informasjonen underveis i prosjektet.

Det er Kjetils oppfatning at medlemmene er veldig fornøyd med at de får være med å påvirke hvordan og hvilke løsninger som skal velges underveis i prosjektet. Arbeidslederne etterlyser forslag fra medlemmene på hvilke løsninger de foreslår. På dette prosjektet er det ingen arbeidsledere som trykker løsninger nedover hodene på de som skal utføre dette.

Etter Kjetils oppfatning er dette et resultat av den ledelsesformen som er valgt i prosjektet.

Et godt eksempel på dette var da et trekkelag ikke hadde god fremdrift og produktivitet. Arbeidsleder tok opp med trekkelaget for å høre om de hadde forslag til løsninger for å få bedre organisering av arbeidet og bedre produktivitet som resultat. De fikk komme med innspill til

hvordan dette skulle gjennomføres. Etter omlegginger så gikk produktiviteten bedre.

Alle føler at det er et team som vil ha god produktivitet. En annen årsak er at det er lett å påvirke både uke tall og produktiviteten totalt.

Arbeid som tillitsvalgt på anlegget:

I tillegg til å følge opp produktiviteten i anlegget har Kjetil satt seg det målet å få til et godt sosialt miljø blant de som er involvert i prosjektet. De har på prosjektet hatt sammenkomster med info møter med pizza og øl. En av samlingene var på Byscenen (Salhusvinskvetten) hvor det ble kombinert med info møte. De ansatte fikk ta med seg den bedre halvdel på denne samlingen. Det satte de pris på og var med på å sammenseise gjengen. Dette var et tiltak Kjetil satte i gang for de ansatte i prosjektet, med god sponning av både bedrift, klubb og ansatte. I anleggsavtalen er det lagt inn med 50 øre pr time til velferd.

En har hatt saker hvor Kjetil måtte blande inn klubbens forhandlingsutvalg. Reisepersonellet fikk ikke noe velferd. Resultatet var at de fikk en bil som de kunne bruke for å ta seg rundt for og handle mat, men å få en «site» bil var ikke bedriften interessert i. Han har en oppfatning av at alle trives og har det bra.

Kjetil Velde foran en av modulene til Troll A

En av oppgavene som tillitsvalgt er å være motivator overfor medlemmene og at folk trives på jobb. Ellers har det vært enkelte saker som har blitt løst i samtaler med arbeidsledere og prosjektleder. Reisepersonell har en først fått inn i anlegget i år.

Ellers har han fått elever (VK2 i skole) inn som medlemmer. De er med på de arrangementet som er i prosjektet og i klubben. Eleven er utplassert tre dager i uka.

Organisering av arbeidstakere hører også med til jobben som tillitsvalgt. Til nå har han organisert en fagarbeider og to lærlinger.

Det har vært litt mobbing på prosjektet. Spøken gikk litt for langt. Etter å ha satt fokus på mobbingen løste dette seg. Nå er det heldigvis ikke noe mobbing lenger. Prosjektledelsen har fokusert på dette med mobbing. Den vanlige spøken må fortsatt være der.

HMS:

Det er satt ulike HMS mål i prosjektet med blant annet å få inn 1 RUH melding (Resultatet av uønsket hendelse) pr 250 arbeidstimer. Akkurat nå ligger tallet på 1 RUH melding pr 260 arbeidstimer. Kjetil er godt fornøyd med behandlingen av RUHer. Vernetjenesten tar tak i RUHene og gjør noe med problemet med en gang.

Videre karriere som tillitsvalgt:

Jeg er forespurt om å stille til valg i klubbstyre, og det har jeg sagt ja til. (Kanskje er Kjetil valgt når dette kommer på trykk). Vi måtte jo spørre Kjetil hvorfor denne interessen for å sitte i klubbstyret? Han forteller at han liker å arbeide med mennesker, har lett for å engasjere seg, ikke bare jobbe med døde ting. Liker å få løst saker.

Videre forteller Kjetil at han

vil lære om organisasjonen i ABB OS, og synes det å få hjelpe medlemmer gir han noe spesielt og synes selv det er frustrerende å ikke få hjelp og ikke få tilbakemelding på henvendelser.

Vil ha videre skolering

Kjetil deltok på medlemskurs i november. Det syntes han var et bra kurs og vil ta flere kurs i fagforeningen.

Interesser

Hvilke interesser har du? Jeg er opptatt av politiske saker, blant annet arbeidet mot at det blir innført i lovverket midlertidig ansettelse. Videre er han opptatt av hva som skjer den 1. mai. Hvordan det vil påvirke oss som fagfolk? Får vi overgangsregler og tiltak mot sosial dumping og andre bestemmelser som ikke truer tariffavtalen vår?

Privat og fritid

Kjetil har spilt fotball siden han var liten. Etter det vi tror så fikk ikke Kjetil noe valg med en far som er så engasjert i fotball og så ihuga Skjold patriot som Sigvald Velde er, han måtte begynne med fotball.

Kjetil er tilbake i Skjold hvor han spiller på A – laget, etter å ha spilt i Vard og Bryne på junior nivå og andre klubber på senior-nivå. Spilte i Bryne mens han gikk på Time Videregående Skole.

I Bryne spilte Kjetil blant annet med Jan Ove Ottesen, sønn av Sagvågs store sønn Rune Ot-

tesen. Jan Ove Ottesen, landslagsspiller i aldersbestemte landslag, valgte musikken fremfor fotball. Hvis du var i tvil hvem det er så er det samme mann som er vokalist og frontfigur i Kaisers Orchestra.

Kjetil har sin klare formening og er ikke i tvil om kollektivet og lagspillet i fotballen har gjort noe med han, også i det arbeidet han gjør som tillitsvalgt. Vi stiller opp for hver andre rett og slett.

Videre utdanning:

Akkurat nå så tar han et ekstra fagbrev. Fra før har han fagbrev som automasjons mekaniker

(Fagbrev før Reform 94), men tar nå automatikk mekaniker. Har som mål å få automatiker fagbrevet en gang i fremtiden.

Det er ikke bra at arbeidsgiverne ikke legger til rette og ser nytten av at medlemmene vil ta etterutdanning. Selv ikke bøker til etterutdanningen vil bedriften dekke. Alt det som en legger ned av tid får en ikke noe igjen for i ABB OS. Etter det jeg har hørt så er ikke det enestående. Det er jo hele bransjen som har den holdningen. Arbeidsgiverne må skjerpe seg hvis elektrofagene skal ha den posisjon som en har i dag med god rekruttering.

Årsmøte EL&IT Klubben i Siemens Haugesund

Av John Helge Kallevik

12 medlemmer var samlet til årsmøte 1. mars 2004.

Årsmøtet behandlet dagsorden hvor årsberetning, regnskaper, innkomne forslag og valg til nytt klubbstyre ble behandlet.

Klubbleder orienterte om sentralt årsmøte i Siemens sentralt. Siemens taper på prosjekter. Mer og mer av arbeidet kommer til å være servicearbeid uten at det skal gå utover antall ansatte i Siemens.

Av årsberetningen kan vi lese om stor aktivitet.

Det har vært mange som har vært i permittert i løpet av perioden. Det har vært en del saker som har vært behandlet med ledelsen, ikke minst mye støy rundt permitteringer.

I tillegg har klubben tatt opp lærlingenes forhold. Bedriften gav noen lærlinger oppsigelse før lærekontrakten gikk ut. De hadde da tatt fagprøven. Bedriften trakk tilbake oppsigelsene.

Det ble en god gjennomgang av handlingsplanen. Det har i perioden vært to sosiale tilstelninger.

Regnskapet ble fremlagt hvor de nå hadde 40 000,- på bok. De hadde i perioden avholdt aktiviteter overfor permitterte. Dette var et meget positivt tiltak som andre klubber også burde vurdere overfor sine medlemmer som er permittert.

Valg

Geir Inge Strand ble gjenvalgt som klubbleder. Med seg i styret får han som nestleder Vidar Vestbø, Sekretær og kasserer Alf Handeland. Som styremedlemmer ble Thorbjør Mellingen og Lars Jacob Vikse valgt. Odd Karl Nyrud ble valgt til hovedverneombud.

Som tillitsvalgt for lærlingene ble Kolbjørn Kolstø valgt.

Trondheimskonferansen den 23. – 25. januar 2004

Det ble satt deltaker rekord på konferansen med over 300 deltakere på denne samlingen for radikale tillitsvalgte. Så veldig radikal kan ikke konferansen sies å være lenger da en av innlederne var Fellesforbundets leder Kjell Bjørndalen. Av andre innledere var Ebba Wergeland som innledet om arbeidslivsloven og Randi Reese som er leder av Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger og sosionomer.

Skrevet av våre deltakere.

Fra Fagforeningen og Distriktet deltok Rolf Bersås, Geir Ove Bernhoff, Jan Refsnes, Wenche Johannessen, Paula Torgersen, Lars Kristian Øverland og John Helge Kallevik.

Alle reiste til Trondheim spente på hvordan dette ville gå. Alle ønsket å delta grunnet de spennende temaene som var satt opp på konferansen. Med både pensjonsreformen, forslag til ny ar-

beidslivslov og tariffoppgjøret i 2004 var det spennende å delta og få høre på spennende innledninger og debatter. Distriktets leder Rolf Bersås ble valgt inn i redaksjonskomiteen.

Konferanseåpning:

Leder av LO i Trondheim Arne Byrkjeflot ønsket alle velkommen. Det var den største Trondheimskonferansen som har vært siden

oppstarten. Med over 300 påmeldte var det ganske trangt i storsalen på Royal Garden Hotell.

I åpningen påpekte han de ulike temaene som hadde vært i fokus på ulike konferansene og ble satt på dagsorden gang på gang. Denne gang var det EU fire «friheter» og faglige rettigheter, Tariffoppgjøret 2004, Arbeidslivslovutvalgets inntilling og Pensjonskomisjonens innstilling.

Nidelven

EU og kollektivt avtaleverk – kontra EUs direktiver:

Professor Ole Krarup holdt innledning om de fire friheter i EU, samt offentlig rett – og arbeidsrett. Krarup er medlem av EU parlamentet. Han gikk grundig gjennom forskjellen mellom kollektivt avtaleverk, som er i Norden, mot EU som vedtar EU direktiver hvor arbeidslivet blir mer eller mindre diktert av disse. Han la vekt på at han var inspirert av norsk nei til EU bevegelse.

EU s innflytelse på norsk fagbevegelse:

EU har vedtatt at alle skal ha rett til å både være organisert og uorganisert.

Han oppfordret til å lage en nordisk allianse mot EU. Gjerne felles EØS avtale eller frihandels avtale.

Tariffoppgjøret 2004:

Trondheimskonferansen hadde invitert innledere til følgende tekst:

Hvordan møte motsetninger mellom privat og offentlig sektor. Må de offentlig ansatte holde igjen på lønnsutviklingen for å berge

konkurransutsatt industri?

Finnes det måter å forene kampen for arbeidsplasser i privat industri med kampen for våre velferdsordninger?

Innleder var Randi Reese, leder i FO.

Vil la industrien leve. Det er plass til både industri og offentlig sektor. Regjeringen har det travelt med å redusere fagbevegelsens innflytelse. Overtidsreglene, ny arbeidsmiljølov, lønn under tariff for ungdom. Ny pensjonsreform.

Markering av velferds Norge må komme til uttrykk i tariffoppgjøret. For FO er det ca 100000,- kr mindre pr år i lønn enn tilsvarende i privat sektor med samme utdannelse.

En må gjøre noe med kvinnelønn og lavtlønns problematikken.

Hun tok avstand fra de angrep som kom fra Fellesforbundet om at de ansatte i offentlig sektor skal holde igjen og ansatte i konkurransutsatt industri skal være retningssivende for de andre. Fremfor slike angrep burde de heller sette ned sine egne krav.

Innleder var også Kjell Bjørndalen: Forbundsleder i Fellesforbundet

Han likte ikke teksten. Han mente at dette var sammenfallende interesser. Ulike vurderinger har de og det kan vi være enige om at vi er uenig.

Han mente helt klart at frontfaga må gå foran:

Det er de som går foran i tariffoppgjøret. De som konkurrerer med utlandet må gå foran.

Viktig å forstå hverandres rammebetingelser.

Vår lønnsutvikling må være på linje med de land vi handler med. Kan ikke kreve høyere lønn men være moderate. Tenk selv: Krev så mye lønn at enten går bedriften konkurs eller så blir bedriften lagt ned, og da er det ikke liv laga. Utenlandske oppkjøpere bryr seg ikke om hva vi skal ha i lønn, de er kun opptatt av det de må betale for varen. Solidaritetsoppgjør må ses i sammenheng. Det er markedskreftene som rår. Fellesforbundet vil kreve tjenestepensjon ved årets lønnsoppgjør. Minst en innskuddsbasert tjenestepensjon.

Ny arbeidslivslov:

Trine Lise Sundnes, LO – medlem av lovutvalget:

Forenklinger, arbeidstid, stillingsvern, medvirkning og samarbeid, og virksomhetsoverdragelse. Spesielt viktig å få med seg tjenestepensjon i forbindelse med virksomhetsoverdragelse.

Hva er viktig for LO?

- Stabilitet i arbeidsmarkedet
- Arbeidstid
- Konsekvenser
- Medbestemmelser

Det går en grense for LO: Det er i dag 200 000 midlertidige ansatte og 500 000 i deltids jobber. Dette er ikke nok for arbeidsgiverne, de vil ha mer fleksibilitet.

LO mener at vi har mer enn nok fleksibilitet i dag. De som støtter fagbevegelsen, SV, AP og Sp. Arbeide med ny arbeidslivslov er LO og fagbevegelsen viktigste kamp i åra fremover, hvor innstillingen til ny lov er planlagt å bli lagt frem nå i februar.

Vi skal nøye vurdere hva vi kan gå med på og hva vi ikke kan gå med på.

Det er fagbevegelsen og LO sitt ansvar å synliggjøre at vi har de beste løsningene for et mer menneskelig arbeidsliv.

Hun nevnte ikke noe om dette skulle bli tema i tariffoppgjøret, heller ikke om det skulle være tema i et eventuelt inntektpolitisk samarbeid. Slik det ser ut og slik vi forstod det så er ikke LO villig til å ta kampen opp med Regjering og NHO. Slik kan det oppsummeres etter Trine Lise sin innledning.

Ebba Wergeland spesialist i arbeidsmedisin

Hun holdt en glimrende innledning om arbeidervernets historie i Norge. Hun fikk nesten stående applaus for sitt innlegg. Vi gjengir ikke noe av det her. Hennes innlegg var nesten identisk med innledningen hun hadde på halvårsmøte til EL & IT Forbundet Distrikt Rogaland i november 2003. Det er omtalt i et tidligere nummer av Samleskinnen.

Pensjonsreformen ved Henriette Westrhin SV:

Hun representerte SV i Pensjonskommissjonen.

Flertallet i pensjonskommissjonen går inn for en såkalt garantipensjon. Det betyr i korthet at alle skal få 1 G med noe tilleggspensjon. Universellpensjonsforslaget til SV betyr at de med lavest inntekt får litt mer enn den foreslåtte garantipensjonen.

De foreslår 1,25 G x 43 år =

53,75 % av den enkeltes snittlønn.

Det er helt klart at de som tjener mest vil få mer med det nye forslaget.

LO sitter med mye makt i denne saken: Ingen tør å legge frem et forslag til ny pensjonsreform uten å vite at det er et bredt flertall i folket.

Roligjorde – Hovedtillitsvalgt i Ringnes konsernet

Roligjordet innledet på bakgrunn av innstillingen til pensjonskomisjonen og innlegget til Henriette. Pensjonskomisjonen slutta aldri å sjokkere han. Med høy inntekt i ung alder vil ikke kunne bli godtgjort. For de som går av med AFP fra 62 år vil tape 5,8 % hvert år frem til 67 år. Kvinnene har startet for alvor å gå ut i arbeidslivet. Med pensjonskomisjonens forslag vil det være mer tjenlig for dem å være hjemme med 3.5 G i omsorgslønn.

Fellesforbundet kommer til å gå i bresjen for tjenstepensjon i vårens oppgjør.

Hele reformen burde vært uttatt slik at det kunne vært en del av valgkampen i 2005 hvor folket kunne velge et Storting som forsvarte dagens folketrygd.

Uttalelser:

Til redaksjonskomiteen kom det inn mange forslag til uttalelser. Konferansen vedtok en hel rekke uttalelser. Vi gjengir noen hovedpunkter i uttalelsene.

Forsvar folketrygda – forsvar pensjonene.

Trondheimskonferansen 2004 godtar ikke:

- At regelen om at det er de beste 20 år som bestemmer pensjonen oppheves, til fordel for at alle år teller likt. Arbeidsledighet, deltid, permittering, utdanning, videreutdanning og omskolering, sykdom og attføring er blitt en del av hverdagen. Nå skal de dobbeltstraffes ved også å miste pensjon.

- At AFP-ordningen forsvinner og erstattes av en ordning der du mister 28% av pensjonen din, også etter 67 år dersom du er så sliten at du må gå av ved 62 år.
- At pensjonen skal settes ned dersom ditt årskull lever lengre enn forventet i dag.
- At det på nytt er de vanlige lønnstakere som rammes, mens høyinntektsgruppene skjermes.
- At pensjonistene ikke skal få del i den velstandsøkning som lønnstager har.
- At offentlig ansatte skal fratras sine lovfestede og avtalefestede rettigheter.
- At det ikke slås kategorisk fast at ansatte i privat sektor skal ha tjenstepensjonsordning og at denne skal være ytelsesbasert.

Trondheimskonferansen 2004 vil henstille LO om å legge inn dissenser i forbindelse med arbeidslivslovutvalgets innstilling i februar.

- Retten til å stå i stilling ved oppsigelse må ikke uthules.
- Paragraf 58A punkt 1. må ikke endres. Det må fortsatt være lovforbud med prosjekt/midlertidig ansatte i forhold til ordinær virksomhet.
- De gamle bestemmelsene om begrensning av overtid må gjeninnføres på 10 timer pr. uke og 25 timer pr. 4 uker samt at overtid må avtales med tillitsvalgte.
- Ingen forskyvning av nattarbeid fra kl 21 til kl 23.
- Vi mener videre at LO krever at paragraf 55k endres til at inn/utleie fordrer avtale med tillitsvalgte. Vikarbyråene må begrense sin utleie til vikarer, dvs. vikarer for konkrete personer.
- I tillegg er det sentralt å kreve at tillitsvalgte og ansettere-representanter må ha ekstra beskyttelse mot mobbing og trakassering.

Foran Stortingsvalget i 2005 er det en forutsetning for faglig støtte at partiene vil reversere de inngrep som er gjort i arbeidsmiljøloven. Vi krever at dagens arbeidsmiljølov beholdes og styrkes.

Forsvar Arbeidsmiljøloven

Ta landets infrastruktur tilbake fra markedet.

Den grunnleggende infrastrukturen i landet vårt, post, tele, jernbane, strømforsyning, veier og luftfart kan ikke lenger styres ut ifra maksimal lønnsomhet.

Ikke bare vil vi stanse all konkurranseutsetting og privatisering. Vi vil ta den grunnleggende infrastrukturen og de grunnleggende tjenestene tilbake fra markedet til folkevalgt styring.

Styrk kommunene.

Kommunene får av staten flere oppgaver, samtidig som staten sultefører kommunene. Fagbevegelsen slår ring om velferds-kommunen. Vi vil ha en kommune som driver, eier og finansierer alle de velferdsordninger som er nødvendig for å sikre gode oppvekstvilkår for barn og ungdom, omsorg for syke og eldre og sikrer gode tjenester for alle innbyggere. Forutsetningen for at lokalt næringsliv skal ha gode rammebetingelser, er at infrastrukturen eies og drives av politisk styrte lokale organer.

Skattelette til de rikeste i samfunnet er grovt misbruk av felleskapets innbetalte skattepenger.

Forsvar en god offentlig fellesskapsskole – enhetsskolen.

Kristin Clemets friskolelov oppheves. Alle forsøk på fritt skolevalg og elevbasert finansiering stanses. Universitet og Høyskoler beholder sin tilknytningsform.

Forsvar industrien, bygg ut næringslivet.

Staten eier 30 % av all næringsvirksomhet i Norge, inklusive industrilokomotiv som Hydro og Sta-

toil og kontrollerer infrastrukturen og rammebetingelser gjennom selskap som Statskraft, Posten og Telenor.

Ordnete arbeidsforhold.

Vi opplever at mange bedrifter i dag bruker dårlige lønns- og arbeidsforhold og manglende pensjonsavtaler for å konkurrere ut seriøse firma. I Osloområdet, i landbruket og på de store anlegg er underbetalt utenlandsk arbeidskraft et kjempeproblem. Dette problemet vil øke drastisk når EU fra 1.5.2005 utvides.

Sosial boligbygging.

Lov om borettslag og boligbyggelag må endres slik at det er mulig å bygge, eie og leie boliger som ikke er underlagt markedets priser. Det må inngås avtaler mellom stat, kommuner og boligbyggelag/selvbyggerlag om bygging, drift og utleie av slike boliger. Statlige og kommunale tomter må subsidiere disse formål. Husbanken må igjen bli hovedbanken for sosial boligbygging etter nøktern standard.

EU

En regjering som skal kunne fremme en ny kurs er avhengig av at det ikke kommer en søknad om EU-medlemskap i neste periode. Dersom et parti på venstresida skulle være med på å fremme en EU-søknad i neste periode, så vet de på forhånd at det ikke er grunnlag for et videre regjerings-samarbeid og spillet overlates til de borgerlige. Vi kan ikke være med å støtte et parti som overordner ønsket om EU-medlemskap, i forhold til det behov vi har for å endre Norges politikk.

Tariffoppgjøret 2004

Jeg skal gi en kort oppsummering av hvordan status er så langt. Klubbene var jo som dere husker tidlig ute og diskuterte krav til oppgjøret allerede sommeren 2003, forslag fra klubbene ble så sendt inn til Rogaland Elektromontørforening. De ble så behandlet i utvalgene og styret i Rogaland Elektromontørforening. Rogaland Elektromontørforening oversendte 45 forslag til endringer i Landsoverenskomsten for elektrofagene til Landstariffkonferansen. Landstariffkonferansen består av ca 100 tillitsvalgte og Rogaland Elektromontørforening hadde 13 representanter. Landstariffkonferansen gjorde sine vedtak både når det gjaldt uttalelser og forslag til endringer av overenskomsten. I forhold til forslagene som Rogaland Elektromontørforening hadde sendt inn må vi si oss fornøyd med utfallet av konferansens behandling selv om vi ikke var enige i alt. Prioriteringene var vi heller ikke helt enige i da representantene fra Rogaland Elektromontørforening ikke ville ha så sterk fokus på tjenstepensjon, sett utfra de forslag som både vi hadde fått fra klubbene og hva som ellers var til behandling på konferansen. Følgende prioriteringer ble vedtatt:

PRIORITERINGER

Viktige reformer har vært tema i flere lønnsoppgjør. Videreføring av arbeidet med å tariffeste pensjon og styrke rettigheter til etterutdanning må prioriteres ved kommende oppgjør. Å sikre medlemmenes lønnsutvikling vil alltid være en viktig del av lønnsoppgjørene. For LOK området må innretning på økonomi fra 2002 videreføres. Arbeidet med å sikre bedre arbeidstidsordninger for pendlere må fortsatt være en prioritert målsetning. Oppjustering av produktivitetsavtalene må prioriteres.

Lønnsoppgjøret har etter dette vært behandlet i EL & IT forbundets Landsstyret hvor vedtaket ble at vedtakene fra de respektive landstariffkonferansene skulle legges til grunn for det videre arbeid. Landsstyret vedtok i tillegg en generell uttalelse for oppgjøret 2004 og en spesielt i forhold til pensjon.

Den 24. februar ble oppgjøret 2004 behandlet av LO's representantskap som tilslutt vedtok en uttalelse mot en stemme. Uttalelsen fra LO's representantskap legger ikke noen hinder i veien for at vi i EL & IT Forbundet kan følge opp vedtakene fra Landstariffkonferansen.

Videre fremover nå så vil forhandlingsutvalget på LOK utforme de endelige kravene som så blir overlevert i slutten av april. Det vil deretter bli forhandlinger med TELFO/NELFO (arbeidsgiverne). En løsning vil eventuelt foreligge før den 15. mai. Hvis det ikke blir noe forhandlingsløsning vil oppgjøret gå til mekling. Erfaringen tilsier da at meklingen vil foregå i starten av juni. Hvis ikke partene blir enige vil vi etter mekling være i konflikt, hvis partene blir enige vil vi ha en ny avtale. Rogaland Elektromontørforening vil sende ut informasjon fortløpende så snart det er noe å informere om.

Offshore Nyheter

Kilde: OD

Ni ny aktører ble prekvalifisert i 2003 som operatør eller rettighetshaver på norsk sokkel.

Paladin (Storbritannia)

Godkjent som operatør, februar 2003

Gaz de France (Frankrike)

Godkjent som operatør, oktober 2003

Mærsk Olie og Gas (Danmark)

Godkjent som operatør, april 2003

BG Group (Storbritannia)

Godkjent som operatør, oktober 2003

OER oil (Norge)

Godkjent som rettighetshaver, mai 2003

Revus Energy (Norge)

Godkjent som rettighetshaver, september 2003

Talisman Energy (Canada)

Godkjent som operatør, juni 2003

Ruhrgas (Tyskland)

Godkjent som rettighetshaver, september 2003

Anadarko (USA)

Godkjent som operatør, juni 2003

I løpet av 2003 ble det gjort 11 nye funn på norsk sokkel, sju i Nordsjøen og fire i Norskehavet.

De fleste nye funnene i Nordsjøen er gjort i området rundt Heimdal og Balder. Like nord for Heimdal feltet har Norsk Hydro påvist olje og det foreligger planer om en utbygging av dette funnet.

Nord for Balder feltet, i nærheten av Ringhorne strukturen, har Esso gjort to nye oljefunn. Det første funnet vil bli faset raskt inn mot Ringhorne, som inngår som en del av Balder utbyggingen. Sør for Balder feltet har Statoil gjort et lite gassfunn i bergarter av tertiær alder. I tillegg ble det i denne brønnen påvist olje i et grunnere nivå som er lite utforsket.

Vest for Gullfaksfeltet har Statoil påvist olje. Funnet representerer tilleggsressurser til Gullfaks og vil straks bli satt i produksjon. Lenger sør i Nordsjøen er det boret tre positive avgrensingsbrønner. Vest for Ekofisk feltet har ConocoPhillips i brønn 1/9-7 avgrenset et tidligere funn (Tommeliten Alpha) i krittbergarter. Brønnen har gitt ny og viktig informasjon om dette funnet som ble påvist så tidlig som i 1977.

I dypvannsområdet i Norskehavet er det gjort to nye funn. Esso har påvist gass i bergarter av tertiær alder på Naglfardomen i et lite utforsket område. Resultatet av boringen viser at det fortsatt er en rekke uavklarte problemstillinger når det gjelder forståelsen av den geologiske utviklingen i denne delen av norsk sokkel og hvor videre utforskning vil være viktig med tanke på å avklare petroleumspotensialet.

Nord for Ormen Lange-funnet, på Griphøgda, har Statoil påvist olje i brønn 6405/7-1. Det er fortsatt knyttet usikkerheter til hvor stort dette funnet er på grunn av reservoarkvaliteten.

I tillegg er det i Norskehavet gjort to andre nye funn. På Sklinnahøgda like vest for Kristin-feltet har Norsk Agip påvist gass/kondensat i brønn 6406/2-2. Funnet er gjort i bergarter av kritt alder og vurderes som interessant, men det vil være behov for flere brønner for endelig å bekrefte funnets størrelse. Nordøst for Nornefeltet, på Dønnaterassen, har Statoil i brønn 6608/10-9 påvist et lite oljefunn i jurabergarter.

Hallo... FrP.

Det er så stille omkring deres utstillingsvindu i Danmark

Av: Kai Christoffersen

FrP sin første ordfører, Terje Søviknes utropte Farum kommune i Danmark som sitt forbilde og FrP sitt utstillingsvindu for hvordan mønster kommune skulle drives.

Nå er Farum kommune satt under administrasjon og ordføreren i fengsel, men er Farum kommune fortsatt FrP sitt forbilde?

Peter Brixtoft var borgermester i Farum til avsløringen om hans pengebruk og ødelagte kommune økonomi, gjorde at det danske innenriks ministeriet i København satte kommunen under offentlig administrasjon. Retts-saken er fortsatt ikke ferdigbehandlet og Peter Brixtoft uttalte til Berlinske Tidene at han tror han blir frikjent og har allerede forberedt erstatning på kr 5 millioner.

Hva var det som egentlig skjedde?

FrP sitt utstillingsvindu ved Peter Brixtoft skal ha brukt kommunepenger på mat og vin, systematisk ha overført skattebetalernes penger til idrettslaget han selv er leder for, tatt opp et lån på en kvart milliard bak ryggen på byrådet. Ingen vet hva pengene er brukt til, men det spekuleres i om lånet ble tatt opp for å skjule den økonomiske situasjonen i Farum.

Borgermesteren skal ha levd som en konge og brukte store kommunale midler på dyre middager. Ett restaurantbesøk kostet kommunen 65 000 norske kroner, hvorav hoveddelen av regningen kom fra syv vinflasker til 8 500 kroner stykket. Et annet todagers restaurantbesøk skal ha kostet 95 000 kroner.

Hvem betalte?

Kommunen gikk fra 220 til 90 administrative medarbeidere og overtidsbetaling samt andre rettigheter ble stoppet. Kommunene krevde kr 1250 pr dag av besøkende til kommunen som kom fra Sverige og Norge for å lære om Farum kommune.

Driften dekkes inn via engangsinntekter, og salg av byens aksjer. Samtidig regner kommunen optimistisk med at det i løpet av få år vil komme fire tusen nye skatteborgere til kommunen. Disse borgerne skal ikke koste kommunene noe, verken i form av helseutgifter eller i form av penger til skoleverket, ihht. de fremlagte budsjettene.

På sin hjemmeside kalte Fremskrittspartiet Farum for «en grønn oase av kreativitet og nytinking». Videre mente FrP: «Det strømmer politikere fra hele verden til Farum for å lære. Til og med en delegasjon fra Tony Blair sin regjering har besøkt Farum for å se på organiseringen av eldre omsorgen. Det er med rette Farum kalles det lille mirakelet. Vi har alle meget å lære av kommunen.»

På spørsmål om han ikke angrer på noe, svarer Peter Brixtoft, at han angrer på at han ikke fikk sagt opp de to medarbeiderne som sladret til revisjonen.

Historiske Kvinner

Indira Gandhi **Statsminister i India**

Født 1917 og død 1984

Datter av Jawaharlal Nehru, Indias første statsminister. Politikk var alltid en del av Indira Gandhis verden. Hun ble medlem i samme parti som sin far i 1938, Kongress Partiet. Hun ble også fengslet en tid av de Britiske styrkene i India for støtte til Indias uavhengighet fra Storbritannia. Etter sin fars død ble hun valgt inn i Parlamentet i hans plass og ble selv Statsminister i 1966. Hun fortsatte mange av sine fars politiske saker, som nye land reformer og nasjonalisering av bankene. India fikk store økonomiske problemer under hennes styre og førte til opptøyer som gjorde at hun måtte erklære unntakstilstander. Politiske motstandere ble arrestert og fengslet, samt at pressen ble sensurert. I 1977 tapte hun valget og ble tiltalt for korrupsjon. Hun ble så utvist fra parlamentet og fengslet, men klarte å reorganisere partiet og ble gjenvalgt som Statsminister i 1980. I 1984 ble hun brutalt drept av religiøse Sikh medlemmer.

Golda Meir **Statsminister i Israel**

Født 1898 og død 1978

Golda Meir var født i Kiev i Ukraina og flyttet i 1906 til USA og bodde i Milwaukee, Wisconsin. Hun immigrerte til Israel i 1921. Her arbeidet hun med arbeiderbevegelsen som førte henne til stor politisk innflytelse, og diplomatisk arbeid utenfor Israels grenser. Da Israel ble opprettet som egen stat ble hun innvalgt i Knesset, (Parlamentet) og ble arbeidsminister og minister for utenlandsk saker. Hun var da den eneste kvinne i administrasjonen. I 1969 ble hun valgt til Statsminister og viste politisk vei for mange kvinner i Israel. Hun var en kraftfull og tøff leder, men ble sterkt kritisert i 1973, da Israel var totalt uforberedt på Yom Kippur krigen. Golda Meir trakk seg ut av all politisk aktivitet da Arbeiderpartiet mistet makten som en konsekvens av krigen.

Kursoversikt

Fagforeningskurs:

Klubbstyrekonferanse den 20 til 22 april. Påmeldingsfrist den 26. mars.

Kurset er et opplegg for å utvikle klubbene og deres tillitsvalgte. På kurset må klubbstyret sette søkelys på utfordringer i egen bedrift og klubb, for å finne prioriteringer for hva klubbstyret skal arbeide med.

Kurs for medlemmer og tillitsvalgte den 11 til 13 mai. Påmeldingsfrist den 16. april.

Dette kurset har som hovedmål å gi medlemmer og tillitsvalgte innblikk og forståelse for de lover og regler som regulerer arbeidslivet, samt få god kjennskap til hvordan forbundet fungerer.

For begge kursene gjelder følgende:

Det utbetales stipend på kr 550,- pr. dag + bruspenger på kr 50,- pr. dag, skattefritt.

Det utbetales også overnattingstilskudd på kr 200,- pr. natt.

Påmelding til fagforeningen på tlf. 51840450 eller på mail: nekfd7iri@rele.no

AOF og LO Kurs:

Det er også mulig å søke på kurs hos AOF eller Sørmarka med støtte fra fagforeningen. Ta kontakt før du søker for å være sikker på at du har rett på støtte.

På Sørmarka, som er LO sitt kurs og konferansesenter, finner du mange tilbud uansett kunnskapsnivå.

Arbeidsmiljøskolen er et tilbud om videre skolering for hovedverneombud, verneombud, tillitsvalgte eller andre som arbeider med verne- og miljø spørsmål.

LO-skolen er fagbevegelsens topp skolering av tillitsvalgte og går over 8 uker. Kurset har lange tradisjoner i fagbevegelsen. Hensikten med kurset er å utvikle deltakernes kompetanse som tillitsvalgte. Evnen til å vurdere sin egen rolle som tillitsvalgt står sentralt.

Organisasjon og ledelse er et kurs på 5 moduler som skal gi deltakerne en helhetlig kompetanse om hvilke mekanismer som styrer tillitsvalgtes ulike muligheter og begrensninger i dagens situasjoner. Modulene skal utfylle hverandre og sammen gi en bred og inngående innsikt i viktige sider ved fagområdet på ulike nivåer lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Historie, ideologi og samfunn er kurs for at tillitsvalgte og ansatte i fagbevegelsen skal få mulighet til å gå i dybden i historiske og ideologiske emner i større grad enn det LO-skolen gir muligheter for. Linjen bygges opp rundt 5 moduler.

Bedriftsøkonomi er skolering i makro- og mikroøkonomi for tillitsvalgte. Tilbudet skal rettes både mot ansatte i offentlig og privat sektor. Det legges vekt på at undervisningen skal gi en skolering som er tilpasset den tillitsvalgtes behov og ikke utdanne ledere i næringslivet.

Om du ønsker opplysninger fra kurstilbydere, kan du benytte disse Internett adressene:

<http://www.sormarka.no> <http://www.hms-portalen.no>/<http://moto.aof.no/>
http://www.rele.no/0104/kursplan_2004.htm

Melkøya – Fristelsens Øy?

Av: Atle Teigland.

Sammen med tillitsvalgte fra Aker Stord, Rosenberg og Kaefer IKM reiste jeg i midten av november til Hammerfest for å ta Snøhvit prosjektet og Melkøya nærmere i øyesyn. Før jeg beskriver de lokale omgivelser, synes jeg at reiseavstandene bør vises litt oppmerksomhet. Vi reiste med fly fra Vestlandet via Oslo og Tromsø før vi satt oss ombord i et lite grønt Widerøe fly for å ta siste etappen. I Tromsø følte vi når vi landet, at vi nærmest var fremme. En nøyere kikk på billettene fortalte at det var fortsatt 40-45 minutters reisetid igjen med fly til Hammerfest! At landet er både vakkert og langt er sikkert. At turen fra Stavanger eller Stord i distanse og tid fortoner seg som en solid syden tur er minst like sikker.

Selve Melkøya ligger like utenfor Hammerfest sentrum. Da vi kom opp til anlegget var tunnelen fra fastlandet og ut til øya nettopp åpnet og vi ble transportert på ca 10 til 15 minutter fra Hammerfest sentrum frem til Statoils kontroll-senter på øya. Det gikk også båt fra øya som brukte ca 10 minutter inn til sentrum.

Melkøya er et relativt kompakt anlegg. Der avstandene er mye mindre enn på anlegg som Kårstø,

Mongstad o.l. På øya ligger også brakkeleiren som skal huse 1200 mann & kvinner. Leiren har nye boenheter, er i 2000 standard og rommene hadde eget wc/dusj. (Rullegardinen var på plass!) Oppholds rommene var i vanlig standard med TV, sofa stoler og et lite te kjøkken med kaffetrakter.

Riggene hadde ellers skifterom, vaskerom med vaskemaskin og tørketromler. Telefonautomater var også på plass.

Kantinebygget virket rent, nytt og ok, men jeg er usikker på hvordan logistikken vil fungere når 1200 mann er i farten. Faren for kø er absolutt til stede ved inn/utgang. Av velferdstilbud i leiren kan jeg nevne internettkaffe, trimrom med moderne utstyr og solarium, egen stor golfsimulator og en egen pub med ølservering og storskjerm. Puben var i følge Statoil blitt etablert i leiren etter lange diskusjoner. Nærheten til Hammerfest by og dens tilbud var nok et betydelig argument i den saken. Selv om leirens velferdstilbud virket greie noterte jeg meg likevel at samtlige av tilbudene hadde begrenset med plass og etter min mening ikke stod i forhold til størrelsen på leiren. Statoil var imidlertid svært opptatt av å få

frem at det også var tilgang til både svømmehall og idrettshall like ved.

Området hvor lekteren skal sluses på plass og hvor de fleste av våre ansatte vil være engasjert ligger i motsatt ende av øya i forhold til leiren. Imidlertid er det ikke snakk om mer enn 3 – 4 minutter busstransport fra leieren og ut til dette området. Klimamessig er det selvsagt en utfordring å installere anlegget vinterstid. I følge prosjektledelsen vil mestedelen av dette foregå under store telt på vinterstid. Sommerstid har de siste årene vist at været kan være minst like stabilt og bra som i Sør-Norge. Dersom du går inn på internetsidene til LO-klubbene i AKEL kan du se live internettbilder direkte mot området som Aker Kværner skal installere. <http://www.loiael.com/>

Hammerfest er i følge lokalbefolkningen verdens nordligste by. Med «bare» 9000 innbyggere er det en liten by, men de fleste blir allikevel overrasket over byens mange tilbud. Dette har selvfølgelig sammenheng med at byen har anløp av Hurtigruten med et betydelig innslag av turister samt at byen er et knutepunkt i forhold til fiskeriene. Hammerfest er selvfølgelig preget av Snøhvit utbyggingen. Melkøya er godt synlig fra sentrum og mange av byens innbyggere er allerede involvert i byggeprosjektet. Nordlendingene er kjent for sin lune humor og i møte med de lokale fikk vi snart frem kallenavnet på Melkøya i dag – nemlig Temptation Island - Fristelsens Øy. Hvem som frister hvem vil imidlertid flere av våre kolleger kunne finne ut av de nærmeste to årene. Dersom du ønsker nærmere informasjon om Hammerfest kan du sjekke internetsiden til byen:

<http://www.hammerfest.no/>.

Årsmøte i Aker Kværner Elektro

Av: John Helge Kallevik

Første ordinære årsmøte i EL & IT Klubben Aker Kværner Elektro ble avholdt fredag den 13. februar i Folkets Hus, Stavanger

Rundt 40 medlemmer møtte opp. På årsmøte stod vanlige årsmøte saker med beretning fra begge tidligere klubber, budsjett for 2004 og regnskapene for 2003 fra begge klubber. Det var ikke noen innkomne forslag. Klubbene ble sammenslått ved et ekstraordinært årsmøte 12. juni 2003.

Av årsberetning kan vi lese om stor aktivitet i klubben. Det meste har sammenheng med sammenslåing av bedriftene Kværner Oil & Gas og Aker Elektro.

Det har i 2003 vært en god del permitteringer. Mye av det skyldes Statoils anbudspolitikkk hvor de tildelte Snøhvit kontrakten til Dragados i Spania. Dette går ut over hele sysselsettingen og vi kan registrere at 10 av lærlingene, som har tatt fagbrevet, ikke får fortsette i bedriften. Videre er 80 medlemmer overført til Hordaland, Sogn og Fjordane og Agder i forbindelse med danning av Aker Kværner Industrielt vedlikehold. Ved årets slutt hadde klubben 250 medlemmer. Det må også nevnes at 160 medlemmer er overført til andre distrikter i EL & IT Forbundet fordi de er overført til andre avdelinger i Aker Kværner.

Hovedverneombudets (HVO) årsberetning:

Fra HVO sin beretning kan vi lese om at det er avholdt 4 møter i bedriftens AMU. Grunnet sammenslåingen av bedriftene ble 2 hovedverneombud til 1. Det er Terje Hansen som er hovedverneombud i bedriften. I AMU er det oppfølging av IA avtalen i bedriften. Som en ser av beretningen er det sykefraværet som er behandlet i AMU. HVO er bekymret for de signalene som er kommet i forhold til ny arbeidslivslov. Det er skremmende at forslaget går ut på å svekke arbeidernes vern.

Fra budsjettet kan vi lese at det er lagt opp til ulike aktiviteter i klubben med blant annet styrekonferanse, kursing av medlemmer, medlemsmøter og klubbstyremøter.

Det er lagt opp til at årets utgifter blir på 156000,-.

Beretning, budsjettet og regnskapene ble enstemmig vedtatt uten noen form for debatt.

Valget ble ledet av valgkomiteens leder Rolf Olsen. Valget ble gjennomført som postvalg. De som var på valg fikk mange stemmer som viser stor tillit til de som var innstilt. På en styreplass var det to som fikk like mange stemmer.

Det var Arild Husmo og Bjørn I Vågen. Dermed måtte det loddtrekning til. Bjørn I Vågen gikk seirende ut.

Etter årsmøte ble det avholdt medlemsmøte. Vi som fagforening var invitert til å si noe om den dagsaktuelle situasjonen og hvordan det ser ut fremover.

Vi hadde tatt med oss videoen New Zealand eksperimentet. Denne er laget av Dansk LO. Den inneholder hvordan det har gått med landet etter at de politiske myndigheter slapp markedskreftene til på alle områder i samfunnet. Alt ble privatisert. Det første de gjorde var å effektivisere driften slik at det kunne selges til private. Filmen viser gått det forfallet som har skjedd i dette samfunnet. Ikke minst, for oss i fagbevegelse, var vi vitne til hvordan markedskreftene klarte å oppheve de kollektive avtale. Arbeiderne ble manipulert med lovnad om individuelle forhandlinger og i første omgang høyere lønn. Dette ble utvilsomt brukt som lokkemiddel for å få avtalene individuelt fremfor kollektivt. Godt illustrert var lastebilsjåføren som fortsatt hadde 12 dollar timen etter 5 år.

Etter filmen og noen ord i forkant av filmen om kollektiv avtaleverket og myndighetenes forsøk på å få til at alle forhandlingene skjer lokalt mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. De bruker et flott ord: « Få forhandlingene vekk fra

Fra årsmøtet i AkerKværner Elektro. John Helge Kallevik på talerstolen og Edvin J. Habbestad på dirigentbordet.

pampene på Youngstorget og ut til lokaldemokratiet».

Av debatten kom det frem hvor ille det kan gå når markedskreftene har for stor makt og Stortingets makt blir mindre og mindre.

En mente at dette handler om å bruke stemmeretten ved valget i 2005, og stemme på de partier som vil styre mer. Andre minnet om den storslagne effektiviseringskampanjen som er i mange bedrifter hvor det skal slankes selv om bedriftene går med store overskudd. Se bare til Schibsted konsernet. De går med store overskudd og skal allikevel si opp over 1200 mann. Alt gjøres for å tekkes eieren og at de skal tjene enda mer.

Til slutt i medlemsmøte orienterte klubbleder Leif Egil Thorsen om ulike saker klubben arbeider med. Han og klubbstyret var fortvila for at klubben på Stord hadde inngått en 12 – 9 ordning på Kristin. Som uttrykk for skuffelsen la klubbstyret frem et protestbrev hvor skuffelsen kom til uttrykk. Ikke minst etter at medlemmene har stått i bresjen for lange kamper for bedre arbeidstidsordninger.

Kvelden ble avsluttet på en pizzeria i Stavanger sentrum hvor medlemmene koste seg i hyggelig lag.

Årsmøte i EL & IT Klubben Fabricom

Av John Helge Kallevik

12 medlemmer møtte frem til årsmøte i EL & IT Klubben Fabricom 27. februar. Klubbleder Thor Einar Amundsen ble spurt om det nå var slutt på å avholde årsmøtet på en fredag siden det var så få medlemmer som møtte frem til årsmøtet. Klubblederen sier at klubbstyret kommer til å holde fast på fredagen som årsmøtedag. Grunnen til det er at de da får samlet medlemmer både fra Stavanger området og de som ikke bor i Stavanger til årsmøtet. Dette årsmøtet burde vært flyttet til en annen fredag på grunn av at vinterferien startet denne helgen.

Av årsberetningen ser vi at klubben har i perioden hatt stor aktivitet. Det er avholdt flere medlemsmøter på Heidrun. De er glad for at så mange medlemmer er samlet på samme plass slik at de har fått et godt samhold medlemmene i mellom.

Årsmøtet behandlet et forslag fremsatt av klubbstyret. Forslag om at også varamedlemmene til styret ble automatisk valgt som representanter til fagforeningens representantskap ble enstemmig vedtatt.

Valg:

Klubbleder Thor Einar Amundsen var ikke på valg. Nestleder Oddbjørn Fåland ble gjenvalgt.

Odd Helge Hamre ble gjenvalgt som kasserer. Som varamedlem til styret ble Arvid Høyvik valgt. Harald Golf, Tor Jarle Håland og Roar Gjesdal ble valgt til klubbens valgkomite.

Utfordringen

Samleskinnen har denne gangen fått Klubbleder i Fabricom til å fortelle litt om sine aktiviteter i forbindelse med tillitsmanns arbeidet og fritidssysler.

Thor Einar Amundsen heter jeg og er 51 år gammel. Jeg bor på Vesterøya i Sandefjord og er forholdsvis nyskilt og er far til to. Har en datter som er 26 år og en sønn som er 22 år. Jeg er klubbleder i Fabricom A/S hvor jeg har vært ansatt siden juni 1994, jeg arbeidet i GMC inntil vi ble kjøpt av Fabricom i juni 1994 og har vært der siden.

Ble i 1996 valgt som Hovedvernombud i bedriften og var det til 2001, da jeg ble valgt som klubbleder i Fabricom EL&IT klubb etter oppkjøpet av Amec. Før det sto alle ansatte, både elektrikere og instrument i Fellesforbundet. Så alle fra Fabricom ble meget fornøyd når vi kom inn i EL&IT forbundet, for det var der vi følte tilhørighet.

Jeg har ikke hel stilling som klubbleder, jeg driver med det i friperiodene fra Nordsjøen. Jeg er leder i studieutvalget i Rogaland Elektromontørforening og sitter i oljeutvalget og HMS utvalget samt i fagforeningsstyret.

Av fritidssysler så driver jeg med veteran fotball, prøver å trene to ganger i uken. Jeg er sportsidiot og ser på alt, i min ungdom sparket jeg fotball og har også spilt håndball og ishockey. Trener også når jeg er i Nordsjøen, sier ikke nei takk til en bordtenniskamp.

De siste årene har jeg fulgt opp min sønn Trond som spiller håndball for Sandefjords A lag, som er desidert Norges beste lag. Han har tre stk norges-mesterskap som er et bevis på det.

Stafettspinnen sender jeg videre til Haugesund og utfordrer Kjell Eriksen i YIT Haugesund, som får oppgaven med å skrive til neste nummer av Samleskinnen.

Hilsen Thor Einar.

Møte vedrørende pensjon på Folkets Hus den 17.02.04

Av: Kai Christoffersen

LO Stavanger samlet nesten 200 mennesker til møte på Folkets hus for å diskutere pensjonskomiteens innstilling. Til å innlede på møtet hadde man fått Sigbjørn Johnsen som har ledet utvalgets arbeid, Henriette Westhrin fra SV og Stein Reegård som er sjefsøkonom i LO.

Det var tre gode innledninger og Sigbjørn Johnsen startet med å forklare innføringen av Folketrygden, samt hvordan oljepengene påvirket samfunnet i 70 / 80 årene. Han poengterte nødvendigheten av endringer i dagens pensjonssystem på bakgrunn av forlenget levealder, lavere fødselsrater og utstøtninger av arbeidslivet. Dette handler også om alminnelige velferden i skole og helse.

Henriette Westhrin som har vært medlem i pensjonskomiteen ønsket å forbedre dagens pensjonsordning som rammer spesielt lavlønnsyrker, som ofte er kvinneyrker. Hun var enig i store deler av pensjonskomiteens innstilling, men tok avstand fra den «omvendte Robin Hood» modellen, hvor de med lave lønninger får mindre i pensjon, mens de med høye lønninger får enda mer i pensjon. Den fremlagte innstillingen vil føre til enda flere minstepensjonister og en modernisert folketrygd vil koste enda mer enn dagens modell.

Stein Reegård orienterte om LO sin holdning og at de har ønsket

Leif Egil

Sigbjørn Johnsen

større sosial profil på pensjonen. LO har også bedt om utsettelse på høringsfristen og tatt sterk avstand fra å la markedskreftene få lov å leke med våre pensjons penger.

God debatt og stort engasjement. Når det ble åpnet for debatt var det tydelig at mange var engstelige for nedbyggingen av pensjonsordningene. En har ikke tro på at mange mennesker skal komme inn i arbeid igjen med den brutaliseringen som er i arbeidslivet. Mange reagerte på den omfordelingen som er foreslått hvor de med mye i pensjon får enda mer.

Høyre vil innføre Trygdelotto! Høyre har foreslått at en del av pen-

sjonen skal ut i aksjer, hvor den enkelte kan krysse av på skjema for hvor en ønsker å plassere sine pensjonspenger.

Det ble vist til eksempler som i Sverige hvor en har latt kapitalkreftene få lov til å gamble med pensjonen og det har oppstått forskjeller i hvor mye en får i pensjon alt etter om det har gått bra på aksjemarkedet eller ikke.

Høyre krefter argumenterer med at det er muligheter for å få mer i pensjon på denne måten, men det får man jo også ved å satse på lotto eller hester.

Her er det lett å glemme at de som spiller med pensjonspengene ikke skal tape, så en må betale forvaltningshonorar.

Leif Egil

En valgkamp sak?

Konferansen gav tydelig uttrykk for at pensjonsspørsmålet må ble en sak ved valget i 2005 og det er derfor viktig at det blir sterkt press for dette. Flere politikere med Kjell Magne Bondevik i spissen ønsker å kjøre pensjonssaken igjennom Stortinget så fort som mulig, nettopp for å slippe å få den opp som en kampsak ved Stortings valget.

At politikerne ikke vil at folket skal få lov til å mene noe om den politikken som føres og som er så viktig for folk flest, er skammelig.

Rolf Bersås ber for endringer i pensjonskomiteens innstilling.

Noen forklaringer til merkelig ord som dukker opp i diskusjoner om pensjon

Store G

Den som skal ha en idé om sin egen fremtidige pensjon, må vite hva store G betyr. G står for grunnbeløpet i folketrygden. Alle ytelser i folketrygden beregnes med utgangspunkt i dette beløpet, som årlig vedtas av Stortinget. På lang sikt er verdien av pensjonene helt avhengig av veksten i G. Hvis G bare stiger i takt med inflasjonen, vil realverdien av pensjonene stå stille. Hvis G stiger like mye som lønningene i samfunnet, vil pensjonistene og lønnstakerne få den samme velstandsveksten. Hva er så store G? Fortiden kr 56.861 kroner.

Knekkpunkt

I folketrygden er knekkpunktet det nivået hvor inntekten din ikke lenger gir så mye igjen i form av pensjon. Inntekter opp til seks ganger G ($6 \cdot 56.861 = 341.166$ kroner) teller 100 prosent med når pensjonspoengene skal beregnes. Så kommer knekkpunktet, og inntekter fra seks til 12 G (682.332 kroner) teller bare en tredjedel. All inntekt over 12 G gir ingen uttelling i folketrygden. Logikken er enkel: Jo høyere knekkpunkt, jo mer pensjon får man igjen for hver krone ekstra man tjener.

Pensjonspoeng

Poenget er selvfølgelig å få så mange pensjonspoeng som mulig. Med en inntekt på 682.332 kroner (12G) får man maks antall poeng, som er 7. For i det hele tatt å få poeng, må man tjene minst G (56.861 kroner). Da får man ett poeng.

Poengår

For å oppnå maksimal pensjon fra folketrygden må man ha minst 40 år med pensjonspoeng. Og for å få pensjonspoeng, må man som sagt ha en inntekt på mer enn én ganger G. Poengår kan man opp tjene seg fra og med det året man fyller 17 til og med fylte 69 år.

Sluttpoengtall

Kjært barn har mange navn. Sluttpoengtall kalles også for besteårsregelen. Regelen sier at det er de 20 beste årene som brukes når pensjonen skal regnes ut. (Har man ikke 20 poengår, så blir det snittet av de årene man har.) Så for å få full pensjon, må man ha 40 poengår og minst 20 år med syv pensjonspoeng i hvert år.

Pensjonsprosent

Men det gjenstår enda et ledd i formelen før pensjonen kan regnes ut, nemlig pensjonsprosenten. Pensjonsprosenten forteller hvor mye av pensjonspoengene dine som faktisk blir utbetalt i kroner og øre. Denne prosenten er i dag 42, mens den før 1992 var på 45 prosent. Jo høyere pensjonsprosenten er, jo mer pensjon får man for poengene sine.

Folketrygden

Hva får man så i pensjon fra folketrygden? Minimum etter dagens regler er cirka 102.000 kroner per år for enslige. Maksimum er cirka 224.000 kroner for enslige. (Tallene er cirka tall, og ment som illustrasjon av nivået.)

Bruttopensjon

Mange har pensjon via jobben i tillegg til

folketrygden. Jobbpensjon kalles for foretakspensjon, og finnes i to forskjellige utgaver. I offentlig sektor har man såkalt bruttopensjon. Bruttopensjonen er verdifull, fordi den sikrer at folketrygden og pensjonen fra jobben til sammen utgjør 66 prosent av sluttlønnen. Pensjonen er begrenset til 66 prosent av 12 G, som gir en maksimal pensjon på rundt 450.000 kroner per år med full opptjeningstid. 30 år er normalt det som kreves for å få full pensjon.

Nettopensjon

Private bedrifter med jobbpensjon har som regel en nettoordning. Nettopensjon er ordninger hvor bedriften betaler en pensjon som sammen med en beregnet folketrygd skal utgjøre en andel av sluttlønnen, som regel 66 prosent. Men i motsetning til bruttoordninger, er det ingen garantier for at pensjonen faktisk blir 66 prosent.

Innskuddspensjon

Innskuddspensjon er en ny pensjonsordning, hvor bedriften betaler inn et årlig beløp til den ansattes pensjonskonto. Hvor stor pensjonen blir, avgjøres av innskuddene og avkastningen på midlene. Det er den ansatte som bærer risikoen, i motsetning til foretakspensjon hvor det er bedriften som bærer risikoen.

Avtalefestet pensjon

Avtalefestet pensjon (AFP) er en ordning som tillater ansatte å gå av med pensjon fra 62 år, men likevel beholde folketrygden som om man skulle ha jobbet til 67 år

Konferanse om svart økonomi

Av John Helge Kallevik

Sverre A. Larssen

Byggenæringen er bekymret over at egne underentreprenører lurar dem uten at de til nå har vært nok klar over det. Nåbedyrer de at de vil ta affære.

Dette fremkom på konferanse om svart økonomi i Stavanger i begynnelsen av februar. Det var LO i samarbeid med skatteetaten, Fellesforbundet og byggenæringen som inviterte til konferanse i Stavanger. På konferansen deltok over 70 deltakere fra næringslivet og fagbevegelsen.

Skattedirektør Bjarne Hope fremla interessante tall hvor folks holdninger til svart arbeid var undersøkt. Folk sier at de aksepterer mindre svart arbeid nå enn for få år siden.

Skattedirektøren la fram fire vanlige former for svart arbeid: Uregistrerte arbeidstakere, svarte utbetalinger, falske fakturaer og brudd på ulike regelverk som skatt, moms og HMS bestemmelser. Dessuten påpekte han at det er et betydelig problem at noen bedrifter driver «delsvart». Det vil si at de ansatte har en offisiell lønn og arbeidstid, og en skjult med overtidstillegg for alle timer utover 37,5 timer.

På konferansen ble det vist nyhetsoppdrag fra byggeplasser i Oslo hvor det pågikk omfattende svart arbeid på byggeplasser. Det er for det meste entreprenører som benytter seg av utenlandske arbeidstakere hvor

problemet er størst. Når inspektører kommer på byggeplassene rømmer arbeidstakerne til skogs.

Til tross for folks holdninger til svart arbeid går ned, viser nok omfanget av juks og fanteri i byggebransjen bare å være voksende. Dette har nok sin grunn i at det viser seg at det er lettjente penger for de som er i tredje eller fjerde ledd i entreprenørkjeden.

Av innledningen var det flere utenom skattedirektøren som holdt innledning på konferansen blant annet Siv Jensen fra Fremskrittspartiet, som er leder av finanskomiteen på Stortinget.

Hun mente at omtrent 100 milliarder kroner unndras for beskatning hvert år. Hun ville ha strengere kontroll og en annen holdning til svart arbeid.

Hun viste til at det ikke bare er i byggebransjen det finnes svart arbeid. Det finnes også blant andre grupper i samfunnet, selv «samfunnslydige» advokater unndrar penger fra beskatning. Det har hjulpet med å innføre momsplikt for advokater. Det har advokater selv gitt uttrykk for, sa Siv Jensen. Hun var bekymret for dette som kan

gå utover viktige velferdsordninger i det norske samfunnet. Administrerende direktør Sverre A. Larssen i Byggenæringens Landsforbund (BNL) var opptatt av å kunne si klart i fra om at de tok problemet på alvor og viste til prosjekt i Oslo hvor blant annet offentlige etater, BNL, Fellesforbundet og LO er med.

Et av tiltakene er blant annet å utstede adgangskort for hver enkelt arbeidstaker som skal inn på bygget. Da må den enkelte identifiseres og kan lett kontrolleres mot arbeidsgiver, hvilken kontrakt de er inne på og om bedriftene har betalt skatter og avgifter.

Byggenæringen gav klart uttrykk for at de var lite fornøyd med de permitteringsreglene som gjorde at det i fremtiden blir færre egne ansatte og flere innleide.

Da er det dessverre slik at det er firmaer som viser seg å være useriøse som blir leid inn.

Det er positivt med slike konferanser hvor det fremkommer hvor stort dette problemet er og at de enkelte etater, byggenæringen og fagbevegelsen kan samarbeide for å få bukt med den svarte økonomien.

Julemøtene i Haugesund og Stavanger

Av John Helge Kallevik

Julemøtene i desember var som vanlig godt besøkt. Begge steder, både i Haugesund og Stavanger, var det i overkant med medlemmer som møtte opp ut i fra det som var forventet. Helgene før jul er det mange arrangementer som en konkurrerer mot, med julebord og avslutninger på skoler og arbeidsplasser. De siste årene har en forsøkt å hente inn underholdningskrefter. På julemøtene i 2002 hadde vi en standup komiker i Stavanger og en skuespiller i Haugesund. I 2003 var vi heldige og fikk 2 trubadurer – visesangere til å underholde oss. I Haugesund var vi så heldige å få Jan Ingvar Toft til å underholde. Bare 2 dager før hadde han CD slipp på sin nye CD med sanger fra Haugesund. Etter opptreden signerte Jan Ingvar CD,er. Han hadde med seg 20 CD,er og fikk solgt alle. I Stavanger fikk vi Svein Tang Wa til underholdningen. Det også ble godt mottatt av medlemmene.

Medlemsmøtene kombineres med informasjon fra fagforeningen, underholdning og utlodning av gaver gitt av installatører, samarbeidspartnere og fenalår fra fagforeningen.

Det er utrolig å se gleden av å vinne et fenalår gitt av fagforeningen.

I Haugesund møtte det 50 medlemmer mens i Stavanger var det ca 120 medlemmer tilstede.

I Stavanger ble støynivået til tider ganske høyt. Det er jo utrolig gøy når medlemmene kan ha ei hyggelig stund sammen selv om ent til tider kunne ønskt at en hadde litt respekt for de som enten skal si noe eller for den som er underholder.

Det som er helt sikkert er at suksessen gjentar seg år etter år. Og til de som ikke var tilstede av ulike årsaker: *Dere gikk glipp av ei hyggelig stund.*

Det som er helt sikkert er at suksessen gjentar seg år etter år. Og til de som ikke var tilstede av ulike årsaker: *Dere gikk glipp av ei hyggelig stund.*

Det som er helt sikkert er at suksessen gjentar seg år etter år. Og til de som ikke var tilstede av ulike årsaker: *Dere gikk glipp av ei hyggelig stund.*

Takk til de som har gitt oss gaver til utlodningen på julemøtene i Haugesund og Stavanger.

Til julemøtene bidrar arbeidsgivere, grossister og fagforeningen med gaver. Både i Haugesund og Stavanger var det nesten en gave til hver av de som møtte frem. I år var det rundt 170 medlemmer som møtte.

Ferieloven og fastsetting av ferie

Av: Kai Christoffersen

Det er ofte stor usikkerhet hos tillitsvalgte og medlemmer om når og hvordan ferie skal gjennomføres. Det er viktig at de tillitsvalgte har laget protokoll i bedriften om tidspunktet, slik at alle ansatte har noe å forholde seg til ved planlegging av ferien. Vi skal derfor hjelpe dere litt med hva ferieloven sier:

Det er arbeidsgiver som bestemmer når ferien skal avvikles hvis det ikke oppnås enighet mellom ham og den enkelte ansatte. For arbeidstakere som er over 60 år gjelder likevel at de kan bestemme tidspunktet for den ekstra ferieuken selv enten de velger å ta uken under ett eller som enkeltfridager. Arbeidstaker som er over 60 år skal gi arbeidsgiver minst 2 ukers varsel før avvikling av den ekstra ferieuken.

Bestemmer arbeidsgiver ferien, må han følge de regler som ellers gjelder for tiden for ferie i henhold til ferieloven. I tillegg gjelder at arbeidsgiver, før han tar endelig beslutning om ferietidspunkt, har en vidtgående drøftningsplikt med den ansatte eller dennes tillitsvalgte.

Arbeidsgiver skal i god tid før ferien drøfte fastsetting av feriefritid og oppsetting av ferielister med de tillitsvalgte.

Konkrete tidsfrister stilles ikke opp i loven, men hensikten må være at slik drøfting finner sted så god tid i forveien at arbeidstaker har en reell mulighet for å påvirke ferietidens tidsrom. Drøftingen bør også være så tid-

lig som mulig for å gi arbeidstakeren mulighet til å planlegge sin ferie. At ferien allerede er fastlagt når drøftingen finner sted vil være i strid med lovens intensjoner.

Arbeidstaker har plikt til å ta ferie. Arbeidsgiver har lovhjæmmel for å kreve at arbeidstaker avvikler ferie. I tillegg ligger det innenfor arbeidsgivers styringsrett å påby at arbeidstaker avvikler ferie.

Har man vært lenge permittert så vær oppmerksom på følgende:

Arbeidstaker kan ellers ha rett til å motsette seg ferie i de tilfeller hvor han ikke har opptjent full rett til feriepenger eller hvor han vil tape penger på å ta ferie.

Utgangspunktet er at arbeidsgiver selv bestemmer når han vil gi de ansatte underretning om tidspunktet for ferien. Arbeidstaker kan imidlertid kreve å få underretning om feriefastsettingen tidligst mulig, og senest 2 måneder før ferien tar til, så fremt ikke særlige grunner er til hinder for dette.

Arbeidstaker kan kreve at hovedferie som omfatter 3 uker, dvs. 18 virke-

dager, skal gis sammenhengende i løpet av perioden 1.6 til 30.9. Retten til ferie i hovedperioden kommer ikke automatisk. I utgangspunktet er det opp til arbeidstaker å kreve ferie lagt til denne tiden. Arbeidsgiver er ikke forpliktet til på eget initiativ å legge hovedferien til dette tidsrom. Et krav om ferie lagt til hovedferieperioden kan i utgangspunktet fremsettes både skriftlig og muntlig. Loven setter heller ikke frister for når arbeidstaker senest må fremsette krav om slik ferie. Det medfører at arbeidsgiver alltid må være forberedt på at slikt krav kan komme. Etterkommer ikke arbeidsgiver kravet kan han bli erstatningsansvarlig.

Det kan avtales at inntil 12 virkedager av ferien kan overføres fra det ene ferieåret til det neste. Overføring kan bare skje til påfølgende år. Det vil derfor ikke være anledning for arbeidstaker til å samle opp ferie over flere år.

Dette er bare utdrag fra de viktigste bestemmelsene i ferieloven. Ta kontakt med din tillitsvalgte eller fagforeningen for ytterligere informasjon om reglene i ferieloven.

Årsmøte i Asator Haugaland

Av John Helge Kallevik

EL & IT Klubben Asator avholdt sitt årsmøte 19. februar i bedriftens lokaler på Norheim.

Det var godt fremmøte hvor 12 medlemmer var tilstede. Før årsmøte orienterte bedriften om utsiktene og intern informasjon for bedriften.

Av årsmelding kan vi lese om en del permitteringer og forholdsvis lite arbeid.

Klubbleder Karl Johan Grunnaleite ledet møte. Karl Johan har fått seg ny jobb slik at han naturlig nok ikke kunne fortsette som klubbleder i bedriften. Det hadde ikke lyktes å få noen til å stille som klubbleder. Dermed ble det en debatt om å fortsette som egen klubb på Haugalandet eller å legge ned klubben og melde seg inn i klubben på Stord. I utgangspunktet ville medlemmene fortsette med egen klubb. Jens Martin Batholm ble valgt til klubbleder. Han fikk med seg Tor Einar Kristiansen og Kjetil Kallevik Andersen som henholdsvis nestleder og sekretær.

De ble enige om en del strategier som de skulle drøfte videre i medlemsmøtene fremover.

Vi ønsker klubben lykke til med arbeidet.

PROGRAM FOR LO I STAVANGER OG OMEGNS 1.MAI ARRANGEMENT I STAVANGER 2004

- Kl. 07.30 Stavanger Janitsjar spiller ved Vålandstunet
- Kl. 08.00 Flagghaising på Stavanger Torg
- Kl. 09.00 Bekransning av de falnes graver - Eiganes gravlund.
Tale ved Kari Helliesen
Musikk ved Stavanger Janitsjar
- Kl. 09.00 Byens skolekorps spiller i bydelene
- Kl. 11.00 Gudstjeneste i Stavanger Domkirke

Vi oppfordrer flest mulig av våre EL&IT medlemmer til å stille på arrangementet og håper å treffe mange av dere på Folkets Hus kl 12.30

- Kl. 12.30 Oppmøte på Folkets Hus
Oppstilling av demonstrasjonstoget
- Kl. 13.00 Demonstrasjonstoget går fra Folkets Hus
Togets rute: Løkkeveien - Kannikgaten – via Teateret –
Kongsgaten – Jernbaneveien - Haakon VII's gt -
Kongsgårdbakken til Torget.
- Musikk ved:
Stavanger Janitsjar
musikkorpset Gjallarhorn
Jernbanens musikkorps
- Kl. 13.40 Festmøte på Stavanger Torg.
– Musikk ved Stavanger Janitsjar
– Åpning ved 1.mai-komiteens leder Rolf Bersås
– Hovedtale ved Øystein Djupedal
– Internasjonal appell ved

Fra Sandnessjøen Elektrikerforening har Samleskinnen mottatt følgende uttalelser fra deres årsmøte:

Støtte til Pionerdykkerene i Nordsjøen

Sandnessjøen Elektroforening vil med denne uttalelsen gi sin fulle støtte til pionerdykkerene og deres kamp for en rettferdig behandling og for en bedre hverdag.

Årsmøtet i Elektroforeningen mener at det er et skambud fra Stortinget i de foreslåtte summene i erstatning og at de skadelidte må

gå en kanossagang med søknader for å få en erstatning.

Det er også en skam at de som har brakt rikdommen til landet vårt avspises med smuler i erstatning for et tapt liv både i arbeid og i fritid.

Resten av befolkningen bør merke seg at Stortinget med det tilbudet som ligger nå, har satt verdien på et menneske til maksimalt. 2,5

millioner. I andre sammenhenger så er dette en grei informasjon å ha med seg.

Årsmøtet i Sandnessjøen Elektroforening mener også at det nå er på tide at staten tar sitt ansvar i denne saken og erkjenner sitt ansvarsforhold for de menneskene som ble brukt som prøvekaniner i iveren etter å skaffe oss oljerikdommene.

Ulf Iversen, Sandnessjøen Elektrikerforening

NY ARBEIDSLIVSLOV = NY HUSMANNNS- KONTRAKT

Arbeidslivslovutvalgets forslag til utvidet bruk av midlertidige ansettelse er å gå tilbake til atten hundre tallet. Utvidet bruk av midlertidig ansatte forbedrer ikke arbeidsledigheten og rammer spesielt innvandrere i Norge. Det blir underlig om regelen ikke følges med regulering med tanke på regjeringens forslag til overgangsordninger ved EØS-utvidelsen.

Liberalisering av arbeidsbestemmelsene åpner for avtaler om å arbeide opp til 48 timer i uka i 48 av årets uker eller 78 timer i uka i nesten elleve uker på rad. Flertallet i ar-

beidslivslovutvalget vil også tillate mer søndagsarbeid.

Tillitsvalgte foreslås satt utenfor arbeidstidsavtaler mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker, som betyr mer makt til arbeidsgiver og mindre påvirkninger for vanlige arbeidfolk.

Sandnessjøen Elektroforening mener at dette kan føre til et utilbørlig press på den enkelte arbeidstaker, som igjen betyr økt slitasje, fare for utbrenthet og redusert trivsel og trygghet.

De endringer som er foreslått når det gjelder arbeidstidsbestemmelsen stimulerer til økt

bruk av midlertidige ansatte til et mer uorganisert og dårligere arbeidsliv.

– Disse forslagene berører i stor grad og direkte våre medlemmer. Vi har medlemmer som allerede i dag merker presset av midlertidige ansatte

Arbeidslivslovutvalget har, i tillegg til mer fleksible arbeidstidsbestemmelser og midlertidige ansettelse, foreslått lovendringer som svekker stillingsvernet, som igjen reduserer ansattes trygghet i arbeidsforhold. Totalt sett betyr forslagene en svekkelse av arbeidstakeres rettigheter.

Styrekonferanse i AkerKværner Elektro

Av: Kai Christoffersen

Etter flere års masing på felles-tillitsvalgt Atle Teigland om å holde styrekonferanse var endelig tiden kommet og to dagers konferanse ble holdt på Stord den 26 og 27 januar.

I en bedrift med mange EL&IT medlemmer, flere EL&IT klubber og dyktige tillitsvalgte, skulle en tro at de var i stand til å sitte i førerretet for veivalgene som forbundet gjør. Dessverre har historien de siste 2-3 årene vist det motsatte og det er ikke alle de tillitsvalgte i bedriften som har stemt til det beste for sine medlemmer.

Fra EL&IT klubben i Stavanger var det Klubbleder Leif Egil Thorsen, Nestleder Kai Christoffersen og Sekretær Ulf Larsen som deltok. En svært omfattende dagsorden for kon-

feransen skulle behandles på to dager og i samme stil som i forbundet, så det ble liten tid til debatt for å bli ferdig.

Det viktigste arbeidet med slike typer konferanser, om det er i eget klubbstyre eller sammen med andre, er å bli enige om kursen og sette prioriteringer på viktige saker. Klarer man å bli enige om dette er veien enklere for å ha felles front mot bedriftene. Alt for ofte blir vedtak til festtaler og enigheter glemt, når presset fra bedriftene eller andre begynner å komme.

Av større saker som diskuteres er selvsagt rotasjonsordning på Melkøya et stort tema, samt arbeidsplaner offshore. Heldigvis er fortsatt bedriften en god arbeidsplass og arbeidssituasjo-

nen for 2004 ser ganske bra ut. Så får en håpe det lar seg gjøre å møte de utfordringene som kommer med åpnere arbeidsmarked, operatørselskaper som gir store kontrakter til utlandet for å tape millioner, tøffere hverdag med store endringer i arbeidsmiljøloven og en handlingslammet regjering som er mer opptatt av håndspåleggelse enn norske arbeidsplasser.

Jeg håper at medlemmer og tillitsvalgte snart våkner slik at vi kan sloss mot de kreftene som ønsker å brutalisere arbeidslivet. Tørre å ha meninger som ikke alltid er populære. Kritisere partier, forbund og LO, også egen klubb og fagforening om nødvendig, viss de ikke gjør det arbeidet som medlemmene krever av dem!

Kjempe sensasjon på Ekofisk

Samleskinnen har fått en gledelig og uventet melding fra tillitsvalgt på Ekofisk som meddeler redaksjonen at de har fått telefonlinjer og bedring i lugar kapasiteten. Men jeg har selv (Kai Chr.) vært på Ekofisk i mange år og venter litt med å ta gleden på forskudd, men her er meldingen som redaksjon fikk:

Uke 8 2004 kommer til å gå inn i historien som den uke da alt skjedde. Den 14 fikk vi beskjed om at telefonene på lugaren blir åpnet i dag, og den 22. får vi melding om at Riggmar som ankom i uke 7 skal fylles opp og vi skal få enelugar så langt det er mulig i følge opptrappingsplan. Dette er 2 saker det har vært klagd mye på i lang tid, Ekofisk komiteen har også vært i Haugesunds Avis og klagd sin nød på problemet med senger, men i dag ser alt ut til å være løst. ConocoPhillips skal ha mye skryt for at de har endret politikk på disse sakene.

Ha en fin vårhilsen en overlykkelige tillitsvalgt på «enelugar».

Informasjon fra Utvalgene

HMS Utvalget:

Fagforeningen har opprettet et eget utvalg for helse, miljø og sikkerhet, som vi håper kan utvikle seg til å bli gode på hms oppgaver og en hjelp for klubbene og deres verneombud.

Utvalget arbeider med å arrangere en HMS konferanse til høsten og håper på både stor deltakelse og spennende, aktuelle og nyttige tema.

Utvalget har egen hms side på hjemmesidene til Rogaland elektromontørforening og der legges ut siste nytt og hjelpemidler for HVO og verneombud.

Det utvalget arbeider med for tiden er;

- Endringene i arbeidsmiljøloven og psykososialt arbeidsmiljø sett i forhold til mobbing, permitterte og oppsigelser.
- EL – sikkerhet ved skader med elektrisk strøm gjennomgang og blodkreft tilfeller hos elektrikere.
- Kjemisk helsefare, eksponering, merking og forholds regler.
- Brakke problematikk ved lokalt arbeid i forhold til spise, opphold, røykerom og vaske, spisemuligheter. Byggherre forskriften/HMS planer.
- Hva er Verneombudets rolle og hvilken myndighet har de. Hvordan få verneombud til å påta seg jobben og hvor kan de henvende seg for å få råd og hjelp.

Vi ønsker også å få kartlagt bedriftene slik at vi kan sende informasjon, invitasjoner og lignende direkte til HVO og verneombud i den enkelte bedrift.

Fra LO Aktuelt

Etter press fra LO har Datatilsynet snudd i spørsmålet om de tillitsvalgtes rett til innsyn i lønnsopplysninger. Nå mener tilsynet at hensynet personvernet ikke kan brukes til å hindre tillitsvalgte i å kontrollere at bedriften for eksempel ikke bryter reglene om likelønn.

Det var i 2001 at alarmen gikk i LO: Datatilsynet mente hensynet til personvernet gjorde at de tillitsvalgte ikke hadde rett til innsyn i lønnsopplysninger – hvis ikke hver enkelt ansatt ga sitt samtykke.

LO mente det var helt nødvendig at de tillitsvalgte hadde tilgang til lønnsopplysninger om alle ansatte for å kunne kontrollere at ikke uorganiserte ble bedre betalt enn fagorganiserte, og for å sjekke at bedriftens lønnspolitikk ikke strider mot reglene om likelønn.

Viktigst i privat sektor
Som grunn for helomvendingen viser Datatilsynet blant annet til at LO har påpekt at innsikt i lønnsforholdene er eneste mulighet for fagforeningene til å følge med på forholdet mellom kvinners og menns lønninger.

Siden offentlighetsloven allerede sikrer nødvendig innsyn i lønnsforholdene i offentlig sektor, er det først og fremst i privat sektor Datatilsynets snuoperasjon vil ha betydning.

Flere dødsulykker i arbeidslivet i 2003

Arbeidstilsynet har registrert 48 døde som følge av arbeidsulykker i 2003. Dette er en økning i forhold til de to foregående årene; 39 mennesker omkom i 2002 og 37 i 2001. På tross av økningen i fjor er det fortsatt færre som dør i arbeidsulykker nå enn på 1990-tallet, da det gjennomsnittlig var 58 personer som døde i slike ulykker per år. Gjennomsnittet de siste tre årene viser en nedgang på ca. 40 % i forhold til 1990-tallet.

Det overraskende er at 22 av dødsulykkene i arbeidslivet i 2003 skjedde i relativt store virksomheter med mer enn 50 ansatte. Vi regner med at virksomheter av denne størrelse har systemer som håndterer sikkerheten på en tilfredsstillende måte, sier direktør Ivar Leveraas i Direktoratet for arbeidstilsynet. – Fellesnevneren for ulykkene i 2003 peker i retning av at sikkerhetskulturen i virksomheten eller bransjen er avgjørende og må endres. Dette er en prosess som må starte i toppledelsen. Arbeidstilsynets erfaring er at der hvor dette skjer ser man store forbedringer, sier Leveraas.

I JORDBRUKET

omkom 13 mennesker i 2003. Dermed ser den positive utviklingen med nedgang i dødsulykker i jordbruket ut til å være brutt; fire dødsulykker i 2002

og seks 2001. Fire av dødsfallene i 2003 skyldes kveling av silogass (karbondioksid), og mest dramatisk var siloulykken i Jølster i Sogn og Fjordane hvor tre personer omkom.

I BYGG- OG ANLEGGBRANSJEN

omkom 11 personer, mens tallet i 2002 var 13. Her er bransjen tilbake på 1990-tallsnivå etter en nedgang i 2000 og 2001, med henholdsvis 6 og 4 dødsulykker.

INNEN TRANSPORTNÆRINGEN

omkom det 10 personer i 2003. Dette er en sterk økning fra de to foregående årene, da det var fem dødsulykker i 2001 og bare to i 2002.

I INDUSTRIEN

var det 5 arbeidsulykker. Dette er det laveste tallet som noen gang er registrert, og en markant nedgang fra 2002 da det var 14 arbeidsulykker med døden til følge.

– Ut fra det store spekteret av næringer, yrker og arbeidsoppgaver er det vanskelig å se noen spesiell årsakssammenheng som knytter seg til maskiner, utstyr og sikkerheten ved disse. Den gjennomgående tendensen ser ut til å være at arbeidstakerne ikke er kjent med faren for at uhell kan skje. Det vil si at situasjoner kan feilbe-

dømmes, arbeidstakeren kan være under tidspress eller at det oppstår andre uforutsette situasjoner hvor han/hun gjør en feil som utløser ulykken, sier Leveraas.

- Disse hendelsene kan man forebygge ved at de ansvarlige byggherrer og andre oppdragsgivere, arbeidsgivere og ledere på alle plan, tar sikkerhetsarbeidet på alvor, og ved at arbeidstakerne selv medvirker, fortsetter Ivar Leveraas.

Loven krever at man skal ha full oversikt over de farekildene arbeidet representerer og gjennom sitt intern-kontrollsystem skal virksomhetene sørge for at de har kontroll over disse farene slik at arbeidet kan skje uten uhell.

HVORDAN SKJER ULYKKENE?

På 90-tallet skjedde det hvert år mellom 50 og 60 dødsulykker i norsk arbeidsliv (landbasert virksomhet). I 2001 registrerte vi det laveste antallet noen sinne: 37. Denne gledelige tendensen viste seg å holde også i 2002, da 39 personer omkom. Første halvår 2003 hadde samme tendens (17 dødsulykker), men tallene steg dessverre dramatisk i løpet av sommeren og flere kom utover høsten. Ved utgangen av desember hadde Direktoratet for arbeidstilsynet mottatt 48 meldinger om dødsulykker.

OIS Contracting sitt årsmøte

Av John Helge Kallevik

10 medlemmer møtte til årsmøte i EL & IT Klubben OIS Contracting som ble avholdt i bedriftens lokaler. På Dagsorden på møte hadde de vanlige årsmøte saker, med blant annet beretning, regnskap, innkomne forslag og informasjon fra avdelingsleder Bjørn Haaland.

Klubbleder Per A Gabrielsen orienterte om de ulike sakene de arbeidet med mot bedriften. Blant annet to uenigheter mellom klubb og bedrift som ligger til behandling i forbundet.

De har arbeidet med mange saker i årsmøteperioden hvor noe av det viktigste var månedslønnssystem og permitteringer. Akkurat nå er det 15 permitterte. Klubbstyret har vært på konferanse for klubbstyrene i Flekkefjord. Det hadde de god erfaring med, hvor blant annet INFO om pensjon fra Vadla i SR Bank var meget nyttig. Når det gjelder etterutdanning har de arbeidet med dokumentasjon av hva som er medlemmenes ønske. Klubbleder la stor vekt på at det er det medlemmer trenger som det skal arbeides med fra klubben sin side. Mange har fått tilbud om teori til automatiker fagbrevet. 4 medlemmer har allerede tatt teorien. Han orienterte videre om HMS arbeide i bedriften. De er representert i AMU med Kjell Flatekvål. Helge Sægrov orienterte om arbeidet i oljeutvalget. Han refererte til at oljeutvalget er et viktig organ for klubbens medlemmer. Årsberetningen ble enstemmig godkjent.

Klubbkasserer Gunnar Barmen la frem regnskapet. De hadde brukt litt lite penger i årsmøteperioden. De har nå 18 000,- kr i banken. Av utgiftene kan vi se at de har brukt noen penger til gaver blant annet til Helge Sægrov som fylte 60 år og klubbmøter. Regnskapet ble enstemmig godkjent.

Det ble enstemmig vedtatt at det kjøpes inn t – skjorter / treningsdrakter til medlemmene.

Bjørn Haaland, som er avdelingsleder på elektro, orienterte om arbeidssituasjonen. De har tapt 3 store arbeidere og 4 av det ledende personellet sluttet høsten 2003.

Pågående prosjekter; Dolphin med hook up på boligmodulen, beredskapsavtale på fiber og Kristin plattformen. Bedriften prøver å få dra nytte av Semco sitt arbeid i utlandet.

Følgende ble valgt:

Ny nestleder ble Bengt Helge Iversen.

Som sekretær og kasserer ble Gunnar Barmen valgt.

Nye styremedlemmer ble Hogne Tangen og Ivar Varpe valgte.

Klubbleder Per Arne Gabrielsen var ikke på valg.

Til oljeutvalget ble Helge A Sægrov valgt.

POLITIMANNEN	▼	FASE GANGSTI	▼	KLØPPER	▼	REDSKAP TIL ÅPNING AV LASER	FATNING	▼	RETNING	KOMMUNE	▼	UKJENT	▼
ENEBOEREN										EIENDOM VASKER			
▶			➔			⬇	ROMSTERE					INNFORSTÅTTE	
▶			TAKTISKE ENHETEN TALL										
VI TO DANMARKS FLAGG		ARTIKKEL KORNBUNT			SAMFUNN		TANKE				UBRUKT		
▶									OVERFØRING FRA IRLAND				
NEON ETTERLATTE			GOLVTEPPE KOMMUNE				GROTTE			INNPÅKNINGEN	BØKER SOLGUD		
▶				UFORFALSKET	TANZANISK POLITIKER SJARM								FUGL
NØYTRAL		AVSLAG				⬇	EMNE DYR						FRA MELK
▶								RISP	MÅL		ODELSTINGET		
ARTIKKEL		AVIS			han 2004	➔							
▶		= Æ KV. NAVN			EVNERIKE	TALL = Å					OPPFØRE GADD		
STORFE				KVITTER						FLIRTE			BARKE
LØVTRE INN- HØSTING				KJERNE SLUDDER						GRETTENT			
▶			STJELE VESKE			LIKE		HØYDE- DRAG					
MØBEL										KANT VENT			
BLØTDYR		KOSMOS						HEN- STILLE				PRON.	
▶						KV. NAVN						SVULM	

KRYSSORD:

Rett svar sendes:
 Rogaland Elektromontørforening,
 Lagårdsveien 124,
 4011 STAVANGER. **Svarfrist: 3. mai**
 1. premie er 10 flakslodd.

Store vinnermuligheter i kryssordet da det bare er noen få som har sendt inn besvarelse, og vi håper enda flere vil være med denne gangen.

*Rett løsning på kryssord nr. 4/03 er:
 Beste juleønsker til alle.*

*Samleskinnen gratulerer
 Svein Eie med rett løsning.*

Ord og uttrykk i forbindelse med tariffoppgjøret:

Antesiperte forhandlinger: (oppgjør) I visse tilfeller kan man bli enige om å starte og avslutte forhandlinger om nye vilkår før en avtale løper ut. De nye betingelsene kan i så fall bli gjort gjeldende fra et tidspunkt før avtalen løper ut. Man forhandler på forhånd, derav uttrykket «antesipere».

Boikott/blokade: Under visse omstendigheter er dette et lovlig kampmiddel. Arbeidstakerne kan f.eks. boikotte en bedrift som nekter å inngå tariffavtale. De prøver da å hindre tilgang på arbeidskraft til bedriften eller at varene blir levert til og fra bedriften.

Disponibel realinntekt: Den nettoinntekt man har igjen når skatter og prisstigning er trukket fra. Kalles også kjøpekraft.

Etterslep: Lønnstillegg for grupper som i løpet av en tariffperiode ikke har hatt lønnsjustering. Gjennom et etterslep skal de få kompensasjon for dette.

Forbundsvise oppgjør: Forhandlingsform. Hvert enkelt fagforbund utarbeider sine egne krav og forhandler med tariffmotparten om kravene.

Fredsplikt: I Hovedavtalen og Arbeidstvistloven er det slått fast at det ikke er tillatt med streiker eller aksjoner rettet mot tariffavtaler i tariffperioden. Det betyr at streik på bakgrunn av krav om endringer i forhold som er regulert i en gyldig tariffavtale, ikke er lovlig. Heller ikke streik for å tvinge frem en bestemt løsning i tvister om rettigheter eller plikter i henhold til avtalen, er tillatt.

Gå sakte: Arbeidstakerne reduserer arbeidstempoet for å presse frem løsning på en uoverensstemmelse eller et krav. En slik aksjon er ulovlig. Er forholdet derimot at tempoet settes ned ved overgang fra akkordarbeid til tidlønnet arbeid, vil en reduksjon som begrenser seg til dette være lovlig. Det er da ikke gå sakte aksjoner, men betegnes ofte som dagtids aksjoner.

Indeksregulering: I tariffavtalene har det vært vanlig å ha en bestemmelse om å regulere lønningene i tariffperioden i forhold til endringer i konsumprisindeksen. Vi snakker om et indeksoppgjør.

Lock-Out: Å stenge de ansatte ute fra bedriften. Et kampmiddel som arbeidsgiverne kan bruke. Her gjelder de samme reglene som når det gjelder adgang til å streike.

Lokal avtale (særavtale): En avtale mellom bedrift og bedriftsklubb som kommer i tillegg til en landsomfattende tariffavtale. For de statsansatte blir lokale avtaler inngått mellom statlige etater eller virksomheter og sentrale eller lokale arbeidstakerorganisasjoner.

Lokale forhandlinger: Forhandlinger mellom den enkelte bedrift og bedriftsklubben om saker som hovedtariffavtalen gir adgang til å regulere ved stedlige avtaler. En del fagforbund har landsomfattende tariffavtaler som gir de enkelte bedriftsklubber

rett til å forhandle et visst antall ganger i året ut over det som fastsettes i sentrale tariffoppgjør. Slike forhandlinger kan f.eks. bygge på den økonomiske utviklingen for bedriften i løpet av en viss periode. De ansatte som har vært med på å bedre bedriftens stilling, krever sin del av dette. Slike forhandlinger kan gjelde både lønn og sosiale forbedringer.

Lønnsjustering: Lønnsutvikling i en tariffperiode som skyldes andre tillegg enn de som blir gitt ved de sentrale tariffoppgjørene. F.eks. lønnsutvikling på grunn av lokale forhandlinger eller personlige tillegg. For grupper som har rett til lokale forhandlinger er det en forutsetning for oppgjøret at en del av lønnsøkningen deres skal foregå ved lønnsjustering. Størrelsen på lønnsjusteringen varierer. For noen grupper lønnsøkning, som for eksempel de statsansatte er lønnsjusteringen vanligvis meget liten. For andre grupper, for eksempel i verkstedenindustrien, er lønnsjusteringen av vesentlig større betydning for inntektene.

Lønnsnemnd: Kan være både frivillig og tvungen. Frivillig lønnsnemnd betyr at tariffpartene fraskriver seg retten til selv å avslutte forhandlingene. F.eks. fordi de ser at de ikke kommer fram til noen løsning. Resultatet blir da overlatt til en tredje part å avgjøre. Myndighetene har oppnevnt en egen nemnd til å ta seg av slike saker. Denne Rikslønnsnemnda har fem medlemmer. Tre av dem er oppnevnt av Regjeringen. De sitter for tre år av gangen. I en tvist blir nemnda utvidet med to medlemmer. Partene i tvisten peker da ut hvert sitt medlem. Tvungen lønnsnemnd betyr at myndighetene griper inn og beslutter at tvisten skal avgjøres ved lønnsnemnd.

Mekling: Ved tariffforhandlingene må man til mekling hvis forhandlingene ikke fører frem. Staten har oppnevnt både en riksmeklingsmann og kretsmeklingsmann.

Minstelønn: En nedre lønnsgrænse som er slått fast i sentrale forhandlinger. Tariffavtaler med minstelønn forutsetter at den enkelte ansatte skal ha et personlig tillegg som gjør at han eller hun tjener mer enn minstelønna.

Nominelt lønnstillegg: Det brutto lønnstillegg som f.eks. gis under et tariffoppgjør, men som egentlig ikke sier noe om endringer i kjøpekrafta. Sterk prisstigning eller økte skatter kan fort «spise opp» lønnstillegg og føre til at kjøpekrafta ikke øker.

Politisk streik (demonstrasjonsstreik): Man kan streike mot de politiske myndigheters beslutninger eller for å påvirke myndighetene til å ta et bestemt standpunkt i en sak. Demonstrasjonsstreik kan også være rettet mot ledelsen av en bedrift. Slike streiker blir ansett for lovlige når formålet med streiken ikke går ut på å endre tariffavtalene. Slike streiker er som regel kortvarige.

Pott: Beløp til rådighet for fordeling av lønnstillegg. Eksempel: Ved tariffoppgjøret i 1976 ble det avsatt 16 øre timen til forbundsvise forhandlinger. Potten fremkommer ved å multiplisere dette beløpet med antall arbeidede timer i året på de forskjellige tariffområder. Beløpet fordeles etter nærmere forhandlinger. Ved fordelingen kan man f.eks. tilgodese grupper som ligger dårlig an når det gjelder lønninger eller andre arbeidsvilkår.

Rammeavtale: Avtale mellom tariffmotparten som trekker opp rettigheter og plikter for begrensede områder. F.eks. om bruk av tids- og arbeidsstudier, arbeidsmiljø og dataspørsmål. Disse avtalene skal tilpasses lokalt og gjelder ikke lønsspørsmål.

Reallønn: Netto lønn når det er tatt hensyn til prisutviklingen.

Regulativlønn: Faste lønnssetninger som fastsettes i sentrale forhandlinger. Regulativet omfatter lønnsstrinene for en eller flere offentlige etater.

Riksmeklingsmannen: Riksmeklingsmannen og åtte kretsmeklingsmenn er oppnevnt av Regjeringen for tre år av gangen. Meklingsmannens oppgave er å søke å bevare freden i arbeidslivet. De skal varsles om enhver plassoppsigelse. I tvister skal de prøve å komme fram til forslag som begge parter kan bli enige om.

Samordnende oppgjør: Tarifforhandlinger som foregår dels ved at LO forhandler samlet for alle tilsluttede forbund, dels ved at forbundene forhandler om spesielle saker i sine avtaler. Slike oppgjør innebærer en felles avstemning over forhandlingsresultatet.

Sit Down-streik: Dette innebærer at arbeidstakerne stanser arbeidet, men blir på arbeidsplassen i arbeidstida. Dette kampmiddelet har mest vært benyttet for å tvinge frem konfliktløsninger i tariffperioden. Det er derfor som oftest ulovlig.

Streik: Lovlig streik kan inntreffe i forbindelse med tariffrevisjoner hvis partene ikke er blitt enige ved forhandlinger og mekling. **Ulovlig streik** er det når arbeidet nedlegges i tariffperioden for å tvinge frem endringer i forhold som er regulert gjennom en gyldig tariffavtale, eller for å få til en bestemt løsning i tvister om rettigheter eller plikter i forhold til avtalen. Uenighet om forståelse av avtalene og andre uoverensstemmelser som inntreffer i tariffperioden skal løses ved forhandlinger eller i Arbeidsretten.

Sympatiststreik: Arbeidstakere ved andre bedrifter enn dem som lønnsforhandlingene gjelder, streiker eller setter i verk andre tiltak til støtte for selve hovedkonflikten.

Tariffavtale: Skriftlig avtale om lønns- og arbeidsvilkår. Tariffavtale kan inngås mellom en arbeidstakerorganisasjon og en arbeidsgiverorganisasjon eller en enkelt arbeidsgiver. Avtalen kalles også en overenskomst. I daglig tale snakker man gjerne om «tariffen».